

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 18-10-34496, תלה"מ 18-10-34354, תלה"מ 18-10-34411
תמ"ש 19-01-26480, תמ"ש 20-02-12701, תמ"ש 20-06-39148
בפני כב' השופטת ענת הלר-כריש

בתלה"מ 18-10-34496:

התובעת ר' ח'י

נגד

הנתבעים
1. ר' ח'י
2. ש' ח'י

בתלה"מ 18-10-34354

ובתלה"מ 18-10-34411:

התובעת ר' ח'י

נגד

הנתבע ר' ח'י

בתמ"ש 19-01-26480

ובתמ"ש 20-02-12071:

התובע ש' ח'י

נגד

הנתבעת ר' ח'י

בתמ"ש 20-06-39148:

התובע ש' ח'י

נגד

הנתבעים
1. ר' ח'י
2. ר' ח'י

בכל ההליכים - גב' ר' ח'י על ידי ב"כ עו"ד אבידן ארביב
מר ר' ח'י ומר ש' ח'י על ידי ב"כ עו"ד אביעד אליהו

פסק דין

לפניי מספר תביעות אשר הוגשו במסגרת הליכי פירוד בין בני זוג: תביעה רכושית שהגישה אישה נגד האיש ונגד אביו; תביעת למזונות קטינים ותביעה בעניין קטינים שהגישה אישה נגד האיש; תביעת פינוי ותביעה כספית שהגיש אביו של האיש נגד האישה; ותביעה לסעד הצהרתי שהגיש אביו של האיש נגד האישה ונגד האיש.

א. רקע עובדתי ודיוני:

1. גב' ר' ח' ומר ר' ח' נישאו זל"ז כדמו"י ביום 00.00.2000 והתגרשו זמ"ז בג"פ בחודש יוני 2020 (להלן: **האישה או האם, האיש או האב** ו**בני הזוג** או **ההורים**).

בעת הנישואין היתה האישה בת 17 שנים ו- 11 חודשים והאיש היה בן כ- 28 שנים.

ביום 00.00.2000 נולד בנם הבכור של הצדדים, ש', בן כ- 21 שנים כיום. ביום 00.00.2006 נולדה לצדדים בת נוספת, ש', בת כ- 16 שנים כיום. כשנה וחצי לאחר מכן, ביום 00.00.2007, נולד לצדדים בן נוסף, ל', בן כ- 14.5 שנים כיום. ביום 00.00.2009 נולדה בתם הרביעית של הצדדים, ל', בת כ- 12 שנים כיום.

מר ש' ח', שהוא צד בחלק מההליכים המשפטיים, הוא אביו של האיש.

2. לאורך שנות הנישואין עבד האיש בעסקי ה ---. אין מחלוקת כי בראשית דרכו עבד האיש עם אביו. לטענת האישה, בין האיש ואביו מתקיים שיתוף פעולה עסקי וכלכלי לאורך כל השנים. לעומת זאת, לטענת האיש, משנת 2002 הוא מנהל את עסקיו לבדו וללא קשר לאביו והתנהלותו הכלכלית נפרדת. לדברי האיש, עסקו נקלע לקשיים ומשכך ביום 31.5.2018 הוא נסגר, ולאחרונה נפתח שוב.

האישה לא עבדה משך מרבית שנות הנישואין. בשנים האחרונות החלה האישה לעבוד תחילה בתיווך נדל"ן אך חדלה מעיסוק זה כעבור זמן קצר, וכיום היא עובדת כשכירה בעסק השייך לאחיה.

3. ביום 00.00.1999, ימים ספורים לפני מועד נישואי בני הזוג, חתמו האיש ואביו על מסמך אשר כותרתו "הצהרה ואישור" ולפיו רכוש כמצוין שם והרשום על שם האיש שייך לאביו של האיש בשיעור של 57% ולאיש בשיעור של 43%. על מסמך זה מופיעות גם חתימות האישה, אביה של האישה ועו"ד כי תחת הכותרת "עדים לחתימה ומודעים ומסכימים לנ"ל". עו"ד כי חתום גם על אישור לפיו בני הזוג הופיעו לפניו, הוא הקריא להם את המסמך והבהיר להם את תוכנו ואת תוצאותיו והם חתמו מרצונם הטוב והחופשי לאחר שהבינו אותו כראוי.

להלן: **ההסכם משנת 1999**.

להלן יובא ההסכם משנת 1999 כפי שהוגש לתיק בית המשפט:

הצהרה ואישור

מוסכם בזאת ע"י הצדדים החתומים מטה, כי כל תכולת החנויות ברח' ---, כולל חובות של אנשים, ומזומנים, וכן ניירות ערך, ומט"ח, ויתרות בנקים, ונכסים כולל נדל"ן שרשומים בטאבו או ע"י הסכמים על שם --- [האיש] שייכים בעלותם ובחזקתם הבלעדית של --- [אביו של האיש] 57% ושל --- [האיש] 43%, ויש ל--- [אביו של האיש ולאיש] זכות מלאה לעשות בהם כרצונם, ואף למוכרם ולהחליפם בנכסים אחרים, ולהעבירם בכל צורה שהיא למי שירצו ויחפצו, וכן יוכלו לבנות על נכסי הנדל"ן הנ"ל כרצונם וחפצם, וזאת בלי לבקש רשות ובלי להודיע לאף אחד.

ולראיה באנו על החתום

--- [האיש] חתימה
--- [אביו של האיש] חתימה

יום 00 לחודש 00 1999

עדים לחתימה ומודעים ומסכימים לנ"ל:

--- [אביה של האישה] חתימה
--- [האישה] חתימה
עו"ד כ' חתימה

אני הח"מ עו"ד כ' מרח' --- מאשר בזאת, שבתאריך הנ"ל הופיעו בפני --- [האיש והאישה] דלעיל ולאחר שקראתי בפניהם את המסמך דלעיל הבהרתי להם את תוכנו ואת תוצאותיו חתמו עליו מרצונם הטוב והחופשי לאחר שהבינוהו כראוי.

לתיק בית המשפט צורף גם אישור נוטריוני אשר על פי המצוין בו נחתם על ידי עו"ד כ' ביום 00.00.2018, לפיו ביום 00.00.1999 ניצבו לפניו האיש, אביו של האיש, אביה של האישה והאישה אשר חתמו מרצונם החופשי על ההסכם משנת 1999 (להלן: **האישור הנוטריוני**).

4. משנת 2005 ואילך התגוררו בני הזוג וילדיהם בבית הנמצא ברחוב --- בה', אשר הזכויות בו רשומות על שם אביו של האיש (להלן: **הבית בה'** או **בית המגורים**).

5. בחודש אוגוסט 2018 או בסמוך לכך עזב האיש את בית המגורים. כיום מתגורר האיש בבית הוריו, והאישה וארבעת ילדי בני הזוג מתגוררים בבית המגורים.

6. ביום 1.8.2018 הגישה האישה נגד האיש בקשה ליישוב סכסוך וביום 15.10.2018 הגישה האישה את התביעות הבאות:

תביעה בעניין הקטינים (תלה"מ 18-10-34411), בה עתרה כי בית המשפט יקבע שהמשמורת על הקטינים תהא בידיה וייקבעו זמני שהות בין הילדים לבין האיש פעמיים בשבוע בשעות אחר הצהריים.

תביעת מזונות בה עתרה לחיוב האיש במזונותיה ובמזונות הילדים (תלה"מ 34354-10-18).

תביעה רכושית (תלה"מ 18-10-34496). בהמשך הגישה האישה בקשה לתיקון כתב התביעה, בהחלטה מיום 18.7.19 הותר לה לתקן את תביעתה וביום 9.9.19 הגישה האישה כתב תביעה מתוקן נגד האיש ונגד אביו. בתביעה זו עתרה האישה למתן "פסק דין הצהרתי הקובע כי מחצית מכל הרכוש ו/או הנכסים ו/או הכספים ו/או הזכויות מכל מן וסוג שהוא הרשומים על-שם מי מהנתבעים, ביחד או לחוד, ואשר נצברו במהלך חיי הנישואין של הצדדים, שייך לתובעת" (סעיף 28.א). האישה הוסיפה ועתרה, מבלי לפגוע בכלליות האמור, כי יינתן פסק דין הצהרתי לפיו היא זכאית למחצית מבית המגורים, מחצית מהזכויות הרשומות על שם האיש במגרש הנמצא במושב נ', מחצית מהזכויות הרשומות על שם האיש בדירת פנטהאוז הנמצאת ברחוב --- בר' (להלן: **הדירה בר'**), מחצית משישית הזכויות בבניין הנמצא ברחוב - בי' הרשומות על שם האיש (להלן: **הבניין בי'**), מחצית מהרכב הרשום על שם האיש, ומחצית מתכניות הביטוח השונות ומחשבונות הבנק.

7. ביום 16.12.2018 הגישה האישה בקשה לצו הגנה נגד האיש וזאת לאחר ששב לבית המגורים מספר חודשים לאחר עזיבתו (ה"ט 18-12-35614). בהחלטה שניתנה באותו מועד ניתן נגד האיש צו במעמד צד אחד. ביום 17.12.2018 התקיים דיון במעמד הצדדים לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר ובפסק דינה מיום 30.12.2018 הוארך תוקפו של הצו עד ליום 16.3.2019, תוך התייחסות לעצמת הסכסוך החריגה בין בני הזוג ולחשיפת הילדים לקונפליקט בין הוריהם במהלך ריב עוצמתי שהתנהל בנוכחותם כאשר הגיע האיש לבית המגורים על מנת להקליט את האישה ולמשוך אותה בלשונה לטובת ההליך הרכושי. בפסק הדין נמתחה ביקורת על התנהלות שני ההורים באותו אירוע, תוך שנכתב כי שניהם פעלו בניגוד לטובת הקטינים באופן מובהק. בין לבין, ביום 18.12.2018 הגיש האיש בקשה לצו הגנה נגד האישה, ובפסק דין מיום 19.12.2018 קבעה השופטת סנונית פורר כי אין מקום לדון בבקשתו אשר הוגשה רק בתגובה לבקשת האישה לצו הגנה.

8. ביום 10.1.2019 הגיש אביו של האיש תביעה נגד האישה לפינוי מושכר בה עתר לפינוי האישה מבית המגורים (תמ"ש 19-01-26480). בתביעה זו טען אביו של האיש כי בני הזוג שוכרים ממנו את בית המגורים משנת 2005, כי ביום 13.9.2015 נחתם בינו לבין בני הזוג חוזה שכירות עליו חתומים האיש ואביו ובו נקבעה תקופת שכירות לשנה עם אופציה לשנה נוספת וכי הואיל ותמה תקופת השכירות ומשעה שהאיש הורחק מבית המגורים, יש לפנות את האישה מבית המגורים.

9. ביום 14.3.2019 הגישה האישה בקשה להארכת תוקף צו ההגנה (ה"ט 35143-03-19), בהחלטה שניתנה באותו יום ניתן צו במעמד צד אחד, ובהחלטה אשר ניתנה ביום 18.3.19, בהסכמת הצדדים הוארך תוקף הצו עד למועד שהיה קבוע לדיון בשאר ענייניהם.

10. ביום 15.4.2019 התקיים לפניי קדם משפט בתביעות. בדיון ביקשו הצדדים כי ייקבע קדם משפט נוסף על מנת לאפשר להם לנסות לפתור את המחלוקות בהסכמה תוך שהאיש הסכים כי בינתיים לא ישוב לבית המגורים. בהחלטה שניתנה בתום הדיון נקבע מועד לקדם משפט נוסף, האיש חויב בתשלום סכום על חשבון דמי המזונות, הצדדים הופנו בדחיפות ליחידת הסיוע לצורך מתן המלצות באשר למפגשים של הילדים עם האב והוזמן תסקיר סדרי דין.

11. ביום 6.5.2019 הוגשו המלצות יחידת הסיוע ושם נכתב: "מדובר בקונפליקט ברמה מאד גבוהה ארבעת הילדים מעורבים במאבק בין ההורים וחיים באווירה כאוטית וקשה". הומלץ, לנוכח חשיבות הכנת תשתית מתאימה למפגשים עתידיים של האב עם הילדים, על הפנייה מיידית של המשפחה למכון טיפולי אשר יפגוש את כל בני המשפחה ויתווה תכנית טיפולית.

בהתאם לכך, ולאחר שהצדדים הגישו טענותיהם ביחס להמלצות, בהחלטה מיום 18.6.2019 מונה מכון שינוי כגורם מטפל תוך שנקבע כי בעלות הטיפול יישאו ההורים בחלקים שווים.

12. ביום 4.7.2019 התקיים קדם משפט נוסף אשר נמשך זמן רב ובמהלכו נעשה ניסיון לסייע לצדדים לסיים את ההליכים ביניהם בהסכמה. משעה שהניסיון לא הניב פרי, ב"כ הצדדים טענו לגופן של תביעות ובני הזוג נחקרו על טענותיהם בקשר לבקשה למזונות זמניים. בתום הדיון נעשה ניסיון נוסף להביא לפתרון כולל, ולצורך כך אף נקבע דיון נוסף שבעה ימים לאחר מכן, אולם חרף המאמצים, הצדדים לא הגיעו להסכמות.

משכך, ביום 18.7.19 ניתנה החלטה במספר עניינים לשם קידום בירור ההליכים. בין היתר נקבע כי האיש ישלם למזונות הילדים סך של 8,000 ₪ לחודש, מתוכו סך של 2,600 ₪ למזונות הבת ל', סך של 2,400 ₪ למזונות הבן ל', סך של 2,100 ₪ למזונות הבת ש' וסך של 900 ₪ למזונות הבן ש' בשים לב לכך שגילו היה אותה עת למעלה מ- 18 שנים והוא סיים את לימודיו בבית הספר התיכון. בנוסף חויב האיש במחצית הוצאות החינוך ובמחצית הוצאות הרפואה החריגות של הקטינים (להלן: **ההחלטה למזונות זמניים**). בהמשך, לבקשת האב ולאחר שהובא לידיעת בית המשפט כי הבן ש' לא שירת בצבא, בהחלטה מיום 14.10.2020 בוטל חיוב האב במזונות הבן ש' החל מיום 18.7.19.

13. ביום 18.9.2019 הגיש האיש בקשה לצו הגנה נגד האישה (ה"ט 44898-09-19).

בבקשה זו טען האיש, כי האישה הגיעה עם שתי הבנות המשותפת לדירה בר' אשר היתה בתהליך שיפוץ ובה שהה אותה עת, תקפה אותו מילולית וגרמה לילדות לקלל אותו, לדחוף ידיהן לכיסים שלו ולשבור חפצים שהיו בדירה. בהחלטה שניתנה באותו מועד ניתן צו במעמד צד אחד.

ביום 22.9.2019 הגישה האישה בקשה לצו הגנה נגד האיש בגין אותו אירוע, בה טענה כי האיש הוא אשר תקף את הילדות אשר נזקקו בעקבות כך לטיפול רפואי (ה"ט 51973-09-19).

בדיון שהתקיים בשתי הבקשות ביום 24.9.2019 הסכימו הצדדים מבלי להודות בכל טענה שיינתן צו הדדי האוסר על כל אחד מהם להתקרב לבית בו מתגורר משנהו, להימצא בקרבת משנהו ולהטריד אחד את רעהו בכל מקום ובכל דרך, וזאת לתקופה של 3 חודשים. עוד הוסכם כי אופן המפגשים בין האב לבין הילדות ייקבע לאחר שיתקבל התסקיר שהוזמן. הסכמות הצדדים קיבלו תוקף של פסק דין.

14. ביום 10.11.19 הוגש תסקיר. על פי התסקיר, מאז פרידת ההורים כשנה קודם לכן

לא התקיים קשר עקבי ורציף של האב עם הילדים וממידע שמסרו הילדים, במפגשים המעטים שהתקיימו סערו הרוחות בין האב לילדים. בתסקיר נכתב כי לדברי המטפלת אשר פגשה את הילדים למספר פגישות, שלושת הילדים הקטינים נענו לטיפול ומרשימים כילדים חיוביים ובוגרים לגילם. להערכתה הילדים חווים מצוקה על רקע חשיפתם המתמשכת להתנהלות הפוגענית של האב באם. בנוסף ציינה המטפלת כי על סמך מפגש אשר קיימה עם ההורים, התרשמה כי האב מאוד נוקשה בתפיסותיו בכלל ובפרט בנושא חינוך וגידול הילדים. בתסקיר נכתב כי להערכת גורמי הרווחה, "לאור החוויות הקשות שחוו הילדים במפגשים האחרונים עם אביהם, והיחסים העכורים בין הוריהם, נוצר קושי אצל הילדים לקשר פתוח

עם אביהם. במצב דברים זה, נראה כי חשוב לחדש בהקדם את הקשר בין הילדים לאביהם, כמו כן נראה כי הילדים זקוקים למענה טיפולי שיסייע להם בעיבוד רגשותיהם ובהתמודדות עם המציאות המשפחתית". בתסקיר הומלץ כי חידוש הקשר בין הילדים לבין האב יתקיים במרכז קשר, וכי הילדים יקבלו טיפול רגשי במרכז לשלום המשפחה ב--- בליווי הדרכה הורית.

15. בדיון שהתקיים ביום 18.11.19, בהתאם להסכמת הצדדים ניתן תוקף של החלטה להמלצות התסקיר. הואיל ונכון למועד הדיון טרם הוגש כתב הגנה מטעם אביו של האיש בתביעה הרכושית שהגישה האישה, לא ניתן היה להתקדם בבירור ההליכים ועל כן התביעות נקבעו לקדם משפט נוסף.

16. ביום 7.1.2020 הגישה עו"ס לסדרי דין עדכון לפיו במפגשים שהתקיימו במרכז קשר עלו המטענים והמשקעים של הילדים ביחס לאב, ולאחר המפגש האחרון הודיעה האם שאין בכוונתה להביא את הילדים היות והם פגועים מתגובות האב בזמן המפגש ומתקשים לבטוח בצוות המרכז. נכתב כי האב מגלה נכונות להסתייע בצוות המקצועי וכאשר הילדים יקבלו סיוע רגשי גם הוא יקבל הדרכה הורית. העו"ס ביקשה כי בית המשפט יורה לאם לשתף פעולה עם המרכז לשלום המשפחה ועם קידום המפגשים במרכז קשר.

17. ביום 14.1.2020 התקיים קדם משפט נוסף בו נשמעו בין היתר טענות הצדדים בעניין המפגשים במרכז קשר. בהחלטה שניתנה בתום הדיון נקבע מועד להוכחות בכל התביעות, נקבע כי בית המשפט ישמע את הקטינים עם עו"ס יחידת הסיוע ונדחתה בקשה של האב להפחתת סכום המזונות הזמניים או לביטול החיוב לנוכח טענתו לניכור הורי.

18. ביום 30.1.2020 התקיימה שמיעת הקטינים על ידי בנוכחות עו"ס יחידת הסיוע. ביום 25.2.2020 הגישה עו"ס יחידת הסיוע סיכום המפגש בחיסיון ובהחלטה שניתנה באותו מועד הופנו הצדדים שוב למכון שינוי לטיפול מערכת משפחתי וכן לטיפולים פרטניים או כל טיפול אחר הדרוש לרווחת הילדים ולחידוש הקשר בינם לבין האב.

19. בינתיים, ביום 5.2.20 הגיש אביו של האיש **תביעה כספית** נגד האישה (תמ"ש 12071-02-20), בה עתר לחיובה בתשלום דמי שכירות בגין מגוריה בבית המגורים עבור התקופה שמחודש נובמבר 2015, בסך של 165,950 ₪. ביום 16.6.20 התקיים קדם משפט בתביעה זו.

20. במועד הדיון הגיש אביו של האיש תביעה נוספת נגד בני הזוג (תמ"ש 39148-06-20) בה עתר למתן **פסק דין הצהרתי** לפיו הוא בעלים של 57% מהזכויות הרשומות על שם האיש בבניין ב"י ובקרקע בג' הידועה כ--- (להלן: **הקרקע בג'**) וכן כי הוא בעלים של מלוא הזכויות בדירה בר'.

ביום 10.9.20 התקיים קדם משפט בתביעה לסעד הצהרתי שהגיש אביו של האיש. בהחלטה שניתנה בתום הדיון נקבע בין היתר כי תיק זה יישמע יחד עם שאר ההליכים.

21. ביום 15.9.20 הוגש עדכון מטעם מכון שינוי בו פירוט אודות המפגשים שהתקיימו. צוין כי שלושת המפגשים האחרונים שאמורים היו להתקיים בין האב לילדים לא התקיימו בשל אי הגעה של הילדים למפגשים. נכתב כי אין שיתוף פעולה מצד האם וההתרשמות היא שהילדים מגיעים למפגשים עם מטען כלפי האב אשר מקשה על הטיפול.

22. בהחלטה שניתנה ביום 29.9.20, לאחר שהוגשו עמדות ההורים, נקבע כי בשלב זה ועד למתן החלטה אחרת יישא האב במלוא עלות הטיפול המשפחתי במכון שינוי. נכתב, כי הואיל ולטענת האם הטעם לאי שיתוף פעולה עם המכון נעוץ בהעדיר יכולת כלכלית ומשעה שטעם זה הוסר מהפרק, ככל שהאם לא תשתף פעולה עם הטיפול ועם הוראות המכון, תישקל נקיטה בסנקציות נגדה לרבות חיובה בתשלום כספי בגין כל פגישה אליה האם או הילדים לא יגיעו. נכתב כי **"לא מיותר לשוב ולהדגיש כי אף שבית המשפט נחשף ליחסים מורכבים בין האב לבין הילדים ... טובתם של הקטינים היא כי שני הוריהם יהיו חלק משמעותי מעולמם וזאת בפרט שעה שהמשפחה מלווה על ידי גורם טיפולי. על ההורים לשים את טובת הקטינים בראש מעיניהם. על האם לעודד את הקטינים לשתף פעולה עם התהליך טיפולי. על האם להימנע מכל וכל מעירוב הקטינים בסכסוך בינה לבין האב ומשפחתו. על כל המשפחה להישמע להוראות הגורם המטפל"**.

23. ביום 30.10.2020 הוגש עדכון מטעם ד"ר דניאל גוטליב המנהל הקליני של מכון שינוי, לפיו בשלב זה הוחלט להשהות את פגישות האב עם הילדים במכון וזאת בשל התנהלות קשה של הילדים מול האב במפגשים. נכתב כי בשל העוצמות הקשות של המפגשים בין האב לילדים נראה כי נדרשת מעורבות של איש צוות בכיר אשר יעבוד בתעריף שעתי גבוה יותר, גם בטיפול בהורים עצמם. עוד נכתב כי ההורים יוזמנו לפגישות נפרדות ולפגישות משותפות על מנת לבחון אם ניתן לגייס לטיפול

משפחתי במטרה לחדש את הקשר בין הילדים לאב מבלי להציפם בתכנים הנידונים בין ההורים בבית המשפט. הודגש כי מערכת היחסים הקשה בין ההורים מעיבה על הטיפול.

24. ביום 9.12.2020 הוגש עדכון נוסף מטעם ד"ר גוטליב, ובו נכתב כי "לשני ההורים טענות קשות רבות האחד כלפי השני וגם ביחס לטיפול. מתוך הפגישות עולה מצוקה נפשית וכלכלית קשה מאד של האם --- ושל ארבעת הילדים. בפגישות יש אוירה של מוצפות, האשמה, כעס ותסכול רב של כל המשתתפים. באווירה זו של מלחמת כוחות בין ההורים, פגיעות קשה ותחושת התעללות, אין פניות לטיפול שמטרתו עבודה על הקשר בין הילדים לאב. הילדים עסוקים בתביעת הצרכים הבסיסיים החומריים שלהם ובהגנה על האם. נמסר לי כי ההתנהלות של הילדים כלפי האב במפגשים קשה ביותר". עוד נכתב כי שני ההורים אומרים כי ברצונם להגיע לשיפור הקשר בין האב לבין הילדים אולם רצון זה איננו מוצא ביטוי בנעשה בשטח. הילדים מוכנים לקיים קשר עם האב מחוץ למסגרת המכון, אך משום מה הדבר לא קורה. נכתב כי תחושת המטפלים היא שהילדים הם ילדים בסיכון עקב החשיפה לתכנים הקשים במשפחה. נכתב כי לא ניתן להמשיך את הטיפול במתכונת הנוכחית, אך בטרם ניתן לתת המלצות לגבי המשך הטיפול, אם במכון שינוי או מחוץ לו, הוצע כי בית המשפט יורה על עריכת בדיקה של שני ההורים והילדים על מנת שניתן יהיה לתת המלצות מדויקות.

לאחר שהוגשו עמדות ההורים, בהחלטה מיום 24.12.2020 הוריתי על עריכת בדיקה להורים וילדים לשם מתן המלצות לגבי המשך טיפול, כפי המלצת ד"ר גוטליב כאמור. נקבע כי ההורים ישאו בעלות זו בחלקים שווים.

25. ביום 29.12.2020 הוגש תסקיר משלים. בתסקיר תואר מצבו העדכני של כל אחד מהילדים. לנוכח החשיבות הרבה של הדברים, להלן יובאו חלק מהדברים כפי שנכתבו במקור.

באשר לבת ש' נכתב כי מבית הספר בו לומדת נמסר כי היא נערה מקסימה, נעימה, בעלת נימוסים ואהובה על הצוות החינוכי והתלמידים, בעלת מוטיבציה גבוהה במיוחד ומגיעה להישגים טובים. העו"ס עורכת התסקיר התרשמה כי ש' היא נערה רגישה וורבאלית המטיבה לבטא את תחושותיה. נכתב כי ש' "תיארה כי בתקופה הסמוכה לפרידה נהג אביה לגדף את אמם ללא הרף, בנוכחותם ולתחקר אותם אודותיה. מדבריה עלה, כי לה כעסים כלפי אביה ורואה כי ניסיונותיו, לכאורה, לחדש עמם את הקשר אינם כנים, וכל רצונו הוא שייתפס ע"י החברה כ"אבא טוב".

בפועל, לדבריה, אינו פועל כדי להטיב עמם. לדבריה, במהלך חצי השנה האחרונה מתכחש לחובתו לדאוג לצרכיהם הבסיסיים, ומטיל את האחריות הבלעדית על אמם. ... לדבריה, במציאות בה חיים, הם לא יכולים להימנע שלא לראות את העוול שגורם לאמם ולהם, גם יחד, בכך שמותיר אותם בחוסר כל. ניכר כי בשלב זה לשי קושי רב לקיום קשר עם אביה".

באשר לבן ל' נכתב כי מבית הספר נמסר שמדובר בילד מיוחד, רגיש, כריזמטי וחברותי, העוזר הרבה בבית ודואג לאמו. נכתב כי התקשה להתמיד בלימודים מרחוק בתקופת הקורונה. צוות בית הספר המליץ על שילובו בקבוצה רגשית בבית הספר וכן על שילובו בתכנית חינוכית לשעות אחר הצהריים המקנה לבני נוער כלים ומיומנויות שונות, אך ל' לא היה מעוניין בכך. בשיחה עם העו"ס ל' שיתף כי "מרגיש את חוסר הכנות בהצהרות האב לקשר עמם, וכי במשך תקופה ארוכה, היה עד ליחס משפיל של אביו כלפי אמו, לאחר שנהג לשתות לשכרה. ולאחר הפירוד בין הוריו, תיאר כי נחשף לאחת לגידופים של האב כלפי אמו. לדבריו, סיטואציות אלו גרמו לו לצדד באמו. גם ל', כמו אחותו, שיתף באכזבתו מאביו, לאור התנערותו מחובותיו הכלכליות כלפיהם".

באשר לבת ל' נכתב כי מצוות בית הספר עולה כי היא ילדה ממושמעת, מקסימה, בוגרת ומשתפת בתחושותיה. צוות בית הספר המליץ על הפנייתה לטיפול רגשי. עו"ס עורכת התסקיר כתבה אודותיה כי "בשיחה שקיימתי עם ל', התרשמתי מהכאב אותו חווה כתוצאה מהמציאות המשפחתית ומההתמודדויות השונות האופייניות לשלב ההתפתחותי בו נמצאת. ניכר כי ל' חווה עוצמות מטענים רגשיים מורכבים ביחס לדמות האב בחייה ולקשר עמו, קשר שידע שינויים ותהפוכות בשנתיים האחרונות. ניכר כי לה רצון לקשר עם אביה, אך מצרה על יחסו הנוכחי והתנהלותו בעת האחרונה, הנוגעת לאי מתן מענים לצרכיהם הכספיים".

נכתב בתסקיר המשלים שהאב כואב את ריחוק וניתוק ילדיו ממנו וטוען שהאם מלעיטה את הילדים וחושפת אותם לעניינים המשפטיים והכלכליים בין בני הזוג שלא לצורך, וכתוצאה כך מופגן כלפיו כעס רב. לדבריו האם מזניחה את הילדים ולא מאפשרת להם סביבה מוגנת ושקטה. לשיטת האב, אין לו כל תרומה לנתק שנוצר בינו לבין הילדים, והוא פועל בהתאם להנחיות הגורמים המטפלים. נכתב שהאב מבקש שהילדים יעברו באופן מידי אליו, ולאם יתאפשר לפגוש אותם במרכז קשר.

נכתב שהאם היא ההורה הפעיל בחיי הילדים ויחסיה עמם קרובים וחמים. האם שבה והדגישה שאינה מתנגדת לקשר של הילדים עם האב ואף ציינה כי נטל גידול הילדים ומשימות הבית הם תחת אחריותה הבלעדית והיה מקל עליה אם היה מתקיים קשר תקין ורציף של הילדים עם אביהם, אך אין לה יכולת להביא לשינוי ברצונם וכעסם עליו מובן לה. האם טענה שהיו מקרים בהם האב קבע עם הילדים אך לא הגיע וכן ציינה כי כילדים מתבגרים הם לא מנותקים מהמצב הכלכלי בבית וחווים באופן יומיומי את המצוקה הכלכלית שנכפתה עליהם עקב התנהלות האב. האם טענה כי האב לא נמנע מלערב את הילדים בהליכים המשפטיים ושולח להם לטלפונים מידע בקשר לכך.

בתסקיר המשלים התייחסות לטענות האב ביחס לתלונות שהשמיעו שכנים בעניין הזנחת הילדים אשר הגיעו לעו"ס לסדרי דין. נכתב כי לדברי האם, האב הוא שעירב את השכנים בסכסוך.

עוד נכתב בתסקיר המשלים כי נערכה בדיקה על ידי עו"ס לחוק נוער, ועלה כי "למרות המציאות המורכבת בה חיים הילדים וחוסר היציבות בחייהם, שוודאי משליכים גם על תפקודם, לא קיימת עילה למעורבות פעילה מטעם חוק הנוער, אלא קיים צורך בתהליכים ומעורבות טיפולית. להערכתה, לאחר פירוד ההורים, למרות הקשיים השונים שהתעוררו, הילדים אינם חשופים עוד באופן ישיר לאינטראקציה המתוחה והעוינת בין הוריהם".

לסיכום נכתב בתסקיר המשלים: "מהמידע שנאסף, עולה כי הילדים חוו לאורך שנות נישואי הוריהם, יחסים קונפליקטואליים המלווים בהתנהגות אלימה. מאז עזיבת האב את הבית והפרידה בין ההורים, הילדים מדווחים על רגיעה באווירה שנוצרה בביתם. כיום, האם היא האחראית העיקרית לסיפוק צרכיהם השונים, ופועלת בהתאם להבנתה, ליכולותיה ולמגבלותיה. האב, לאור המציאות המשפחתית שנוצרה, אינו מעורב בעופן פעיל בחייהם. הקשר של הילדים עם אביהם, הנו טעון ומלווה בתסכולים רבים, אם בשל חשיפתם לאמירותיו הפוגעניות על האם, ואם בשל עמדתם כי אינו ממלא את חובותיו הכלכליות כלפיהם. עם ראשית מעורבותנו, הפנינו את הילדים ואביהם למרכז קשר, לצורך בניה וביסוס קשר. המפגשים לוו בעוצמות רגשיות גבוהות ובהתנגדות מצד הילדים להגעה למפגשים. בהמשך, הופנתה המשפחה בצו בית המשפט למכון שינוי, ומדיווחי המכון עולה כי, לאחר מספר חודשי מעורבות וטיפול, נמסר כי באווירה הקיימת, אין מקום להמשך התהליך הטיפולי.

להערכתנו, ההורים נמצאים בסכסוך גירושין שעיקרו נעוץ במחלוקות כלכליות. שני ההורים מאשימים זה את זה בחשיפת הילדים לסכסוך במעורבותם בו. מצב זה אינו מאפשר לילדים להתפנות לקשר עם אביהם, מבלי שיערבו בו את אכזבותיהם מהתנהלותו, בכל האמור להיבט הכלכלי.

להערכתנו המקצועית, כל עוד לא יפתרו המחלוקות הכלכליות, הילדים יתקשו לשתף פעולה ולקיים קשר רציף ונינוח עם אביהם. בנסיבות הנוכחיות, יכולתנו להביא לפתרון ולמסגרת שתאפשר קשר תקין ועקבי עם שני הוריהם, הנה מוגבלת ביותר.

לנושא המשמורת: האם רואה את עצמה ממשיכה למלא אחר משימותיה ההוריות כפי שנהגה עד היום, ומקווה שהאב יתרום את חלקו למילוי צרכיהם. האב מבקש כי תעשה העברת משמורת מיידית, עקב דאגתו למצב ילדיו ולרצונו להשיב את הקשר שאפיין את יחסיו עמם, לפני הפרידה. שקלנו את בקשת האב, בנסיבות הקיימות, לאור גיל הילדים, הקשר הקרוב שלהם עם אמם והמטען שנצבר ביחס לאביהם, אין זה לטובתם כי המשמורת תעבור לידי אביהם".

בסופו של דבר הומלץ בתסקיר המשלים כי המשמורת תקבע אצל האם, וכי ייקבע מפגש של כל ילד בנפרד עם האב אחת לשבוע למשך שעות 17:00 - 19:00, בימי א' עם ש', בימי ג' עם ל' ובימי ה' עם ל'.

26. בימים 11.11.2020 ו- 15.2.2021 התקיימו דיוני הוכחות. יש לציין כי דיוני הוכחות נקבעו לכתחילה למועדים הרבה יותר מוקדמים, אולם אלו נדחו פעם אחר פעם, ברוב המקרים בשל התנהלות הצדדים או מי מהם לרבות עיתוי הגשת תביעות אביו של האיש ובחלק מהמקרים בשל המגבלות שהוטלו למניעת התפשטות נגיף הקורונה.

בדיוני ההוכחות נחקרו האישה, האיש, אביו של האיש ועו"ס לסדרי דין גב' אושרה תבור.

ב. טענות הצדדים:

27. עיקרי טענות האישה:

א. רשויות הרווחה קיימו עם המשפחה פגישות רבות אשר לאחריהן ולאחר דיווחי מכון שינוי המליצו שהמשמורת תקבע אצל האם וייקבעו מפגשים עם

האב כמפורט בתסקיר המשלים. רק עם אמם מרגישים הילדים בטוחים, מוגנים ורצויים. הילדים כועסים על אביהם אשר מונע מהם אף את הצרכים החומריים הבסיסיים. האחריות ליחסם של הילדים כלפי אביהם רובצת לפתחו בלבד. האיש נהג לצרוך אלכוהול בכמויות שהלכו וגברו דבר שהביא לא פעם לאבדן שליטה והתנהגות אלימה.

ב. האישה נישאה לאיש בגיל צעיר והקדישה את כל מרצה לטיפול בבית, באיש ובילדיהם המשותפים. משך כל השנים האישה לא עבדה, למעט מספר חודשים בהם עבדה בתיווך נדל"ן, עבודה אותה עזבה על פי דרישת האיש. האישה חסרת השכלה או מקצוע פורמלי ומטופלת בארבעה ילדים. משנת 2017 עובדת האישה כנציגת מכירות בעסק ל--- השייך לאחיה בשכר חודשי של כ- 4,600 ₪.

ג. האיש ואביו עבדו יחד בעסק ל--- ויחסייהם הכספיים היו מעורבים קשר בל יינתק. כבת לעדה ה--- לא היה מצופה מהאישה להתערב בענייני הכספים של הבית והיא לא ידעה דבר וחצי דבר על עסקיו של האיש לרבות עסקיו עם אביו. האיש הרעיף על האישה ועל ילדיהם מותרות והאישה הפכה לתלויה באיש כלכלית באופן טוטאלי. במהלך שנות הנישואין הנכסים אשר היו רשומים על שם האיש הושבחו, טופלו, שופצו, ניטלו דמי שכירות גבוהים אשר הושקעו בפרויקטים נוספים, חלקם לא ידועים, וכל זאת מתוך כוונה של האיש ואביו להותיר את האישה חסרת כל אף שחלק מהכספים שהושקעו היו משותפים לבני הזוג.

ד. ההסכם משנת 1999 אינו הסכם ממון אלא הוא אך מסדיר את היחסים הכספיים בין האיש לבין אביו. ההסכם גם לא אושר כהסכם ממון, אלא אישור הנוטריון נעשה בשנת 2018, קרי 19 שנים לאחר המועד בו נחתם ההסכם, כאשר במועד החתימה על ההסכם עורך הדין כלל לא היה נוטריון.

ה. הצדדים התגוררו בבית המגורים משנת 2005 ועברו אליו לאחר שהאיש ערך בו שיפוץ מאסיבי ביותר אשר נמשך כשנתיים. בני הזוג תכננו לרכוש יחד דירת פנטהאוז ב---, אולם הרכישה לא יצאה אל הפועל משום מעבר בני הזוג למגורים בבית המגורים. בתמימותה הסכימה האישה להצעת האיש שלא לרכוש את הדירה ב--- אלא לעבור לבית בה' וויתרה על הזכות להירשם כבעלת מחצית הזכויות בבית המגורים. הוריו של האיש נתנו לבני הזוג את בית המגורים, ונתנו להם לנהוג בו מנהג בעלים. האיש רכש מאביו את

הזכויות בבית המגורים. האישה הרימה את הנטל המוטל עליה לצורך הוכחות כוונת שיתוף בבית המגורים. יש לראות בבית המגורים כשייך לבני הזוג בחלקים שווים חרף היותו רשום על שם אביו של האיש. כמו כן לאישה זכות להמשיך ולהתגורר בבית המגורים לאורך כל חייה, המבוססת על שנים רבות של מגורים בבית עם ילדיה תוך שהיא מוותרת על רכישת בית משלה.

1. הזכויות בדירה בר' רשומות במלואן על שם האיש כחלק מההתנהלות העסקית בינו לבין אביו. משכך, הדירה בר' בשלימותה שייכת לבני הזוג בחלקים שווים. גם אם אביו של האיש שילם כספים לטובת רכישת הקרקע או בניית הדירה, מדובר בכספים שאביו של האיש היה חייב לו בהתנהלות העסקית ביניהם. על שם האיש רשומות זכויות במגרש במושב נ', בשישית בניין בי' ובקרקע בג'. האישה זכאית למחצית הזכויות הרשומות על שם האיש בנכסים אלה.

2. לפני שהחלו ההליכים בין בני הזוג דאג האיש כי האישה וילדיו יחיו ללא מחסור וברוחה גבוהה. כיום האיש משתמט ממילוי חובותיו כפי שנקבעו ואינו לוקח את הילדים וכפועל יוצא הוצאות האישה בגין הילדים גבוהות לאין שיעור. יש לחייב את האיש בתשלום מזונות גבוהים בהלימה לאורח החיים אשר היה נהוג בבית בני הזוג.

28. עיקרי טענות האיש בתביעה בעניין הקטינים ובתביעת המזונות:

א. האישה "נוקטת בניכור הורי ברף הגבוה" (סעיף 10 לסיכומים). עו"ס לסדרי דין נמנעה מלקיים ועדת תסקירים ויש לדחות את המלצותיה המגמתיות בתסקיר ולקבוע כי המשמורת על הקטינים תהא אצל האיש וכי הילדים יראו את האישה במרכז קשר בפיקוח עד אשר תחדל לנקוט בניכור הורי. האישה מזניחה את הקטינים.

ב. האישה ניהלה אורח חיים מתירני, רחוק מאוד מהאופן בו ניסתה להציג את עצמה. האישה ניהלה את "חייה הפיננסיים הכבירים בעצמה" (סעיף 2 לסיכומי האיש). האישה טסה תכופות לחו"ל לבדה, היא לא ויתרה על לימודיה אלא למדה קורסים בתיווך ובנדל"ן, היא מחזיקה ברישיון תיווך ועבדה בשני משרדי תיווך מובילים. לאישה יש כושר השתכרות בסך של למעלה מ- 50,000 ₪ בחודש והיא שותפה עם משפחתה במפעל --- כשווי חלקה במפעל נאמד בסך של 10 מיליון ₪.

ג. האיש עסק לאורך השנים בתחום ה---, תחילה עבד עם אביו אולם בשנת 2002 נפרדו דרכיהם. לנוכח כישלון עסקו, בחודש מאי 2018 סגר האיש את העסק. לאחרונה הקים האיש את עסקו מחדש ויש לו כושר השתכרות בסך של 7,800 ₪ לחודש.

ד. צרכי הקטינים אשר נטענו על ידי האישה בתביעת המזונות מופרזים ולא הוכחו. צרכיו של כל אחד מהילדים אינו עולה על 1,250 ₪ לחודש כולל מדור. העובדה שלא מתקיימים זמני שהות שווים נעוצה באישה. משכך, יש לפסוק מזונות כאילו הילדים נמצאים במשמורת משותפת, ולחייב את האיש בתשלום סך של 1,500 ₪ לחודש עבור שלושת הילדים הקטינים יחד.

29. עיקרי טענות האיש ואביו בתביעות בעניין הרכוש :

א. ההסכם משנת 1999 הוא הסכם ממון אשר אושר כדין על ידי נוטריון. הדירה בר' נבנתה על קרקע שרכש אביו של האיש לפני המועד בו נישאו בני הזוג. לפי ההסכם משנת 1999 57% מהזכויות שייכות לאביו של האיש ו- 43% מהזכויות שייכות לאיש, וזאת לאחר שהאיש ישיב לאביו את ההשקעות שהשקיע אביו בנכס החל מרכישתו בשנת 1997. הואיל וכל ההשקעות בדירה בר' נעשו על ידי אביו של האיש, הרי שמלוא הזכויות בה שייכות לאביו של האיש.

ב. נכסי המקרקעין שבבעלות האיש ניתנו לו לפני הנישואין ואינם ברי איזון. לאורך הנישואין לא צבר האיש זכויות פנסיוניות. אין מקום להביא את הרכב של האיש בחשבון במסגרת איזון המשאבים שכן לאישה רכב יוקרתי משלה שהיא מקבלת מהעסק בו היא שותפה עם משפחתה. במועד הקרע היו לאיש חובות ויש להביאם בחשבון במסגרת איזון המשאבים. לאישה זכויות בעסק המשפחתי בו היא שותפה ויש לאזן בין הצדדים את זכויותיה כמו גם את הזכויות הסוציאליות שצברה.

ג. בית המגורים לא ניתן לבני הזוג במתנה, מעמדם אף לא היה של ברי רשות בלתי הדירה, והאיש גם לא רכש מאביו את הזכויות בבית המגורים. בני הזוג שכרו מאביו של האיש את בית המגורים. חוזה השכירות האחרון נחתם ביום 13.9.2015 ותקופת השכירות הסתיימה ביום 12.9.2017 ועל כן ומשעה שהאיש הורחק מבית המגורים על האישה לפנות את בית המגורים. מחודש

נובמבר 2015 לא שולמו לאביו של האיש דמי השכירות החודשיים בסך של 5,200 ₪ לחודש ומכאן נובע חובה של האישה עד למועד הגשת התביעה הכספית בסך של 165,950 ₪.

ג. דיון והכרעה:

30. תחילה תידון התביעה בעניין הקטינים. לאחר מכן יידונו העניינים הרכושיים והכספיים לרבות הטענות בעניין בית המגורים. לבסוף תידון תביעת המזונות.

ג.1. התביעה בעניין הקטינים:

31. כאמור, לבני הזוג ארבעה ילדים, מהם שלושה קטינים - ש' בת כ- 16 שנים, ל' בן כ- 14.5 שנים ול' בת כ- 12 שנים. כמתואר בהרחבה לעיל, מאז הפירוד בין ההורים ועזיבת האב את בית המגורים, מתקיים בין האב לבין הילדים קשר לא רציף ולא יציב. נעשה ניסיון לקיים את הקשר במסגרת מרכז קשר והמשפחה אף הופנתה במסגרת ההליך לטיפול פרטי במסגרת מכון שינוי לשם **"טיפול מערכתני משפחתי וכן לטיפולים פרטניים או כל טיפול אחר הדרוש לרווחת הילדים ולחידוש הקשר בינם לבין האב, על פי שיקול דעת צוות המכון"** (החלטה מיום 25.2.2020). כאמור לעיל, על פי תיאור הגורמים הטיפוליים, הניסיונות לא צלחו, האווירה במשפחה טעונה ביותר, הילדים חווים מצוקה קשה וכועסים על האב ו"באווירה זו של מלחמת כוחות בין ההורים, פגיעות קשה ותחושת התעללות, אין פניות לטיפול שמטרתו עבודה על הקשר בין הילדים לאב" (מדברי ד"ר גוטליב אשר הובאו לעיל). בסופו של דבר, במצב הדברים הקיים כיום, המלצת רשויות הרווחה בתסקיר המשלים היא, כאמור, כי המשמורת על הילדים תהא בידי האם ויתקיימו מפגשים בין הילדים לבין כל אחד מהילדים למשך שעתיים בשבוע. האם מסכימה להמלצה זו, והאב לא מסכים לה ועומד על עתירתו כי המשמורת על הילדים תהיה בידיו וכי הקשר בין הילדים לבין האם יקיים בפיקוח במרכז קשר.

32. כידוע, בעת דיון בענייניהם של קטינים השיקול המנחה את בית המשפט הוא טובתם של הקטינים שעל הפרק. אודות "טובת הקטין" נכתב כי **"עקרון על הוא והוא ניצב כעיקרון מנחה בודד בסוגיות משמורת ילדים, מבלי שיישקלו לצדו באופן עצמאי שיקולים אחרים"** (בע"מ 27/06 פלוני נ' פלוני (1.5.2006)). נפסק, כי **"בבואו לדון ולהכריע בסוגיית משמורת קטין, מציב ביהמ"ש לנגד עיניו שיקול עיקרי אחד והוא טובת הקטין"** (עמ"ש (ת"א) 42469-09-20 פלוני נ' פלונית (16.12.2020)). על מנת למלא מונח זה תוכן ולבחון מהי טובתו של הקטין שעל

הפרק, נוהגים בתי המשפט להסתייע בתסקירי רשויות הרווחה (בג"ץ 5227/97 דויד נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים, פ"ד נה(1) 453 (1998)). נפסק, כי חוות דעתם של מומחים מהווה מכשיר חשוב בו מסתייע בית המשפט בבואו להכריע בשאלות הנוגעות לטובתו של קטין, וככלל בית המשפט יאמץ את המלצת המומחים שאותם מינה, אלא אם קיימים טעמים נכבדים ובעלי משקל ממשי המצדיקים סטייה מאותה המלצה (בע"מ 9358/04 פלונית נ' פלוני (2.5.2005); רע"א 4575/00 פלונית נ' אלמוני, פ"ד נה(2) 321 (2001)). לתסקיר רשויות הרווחה מעמד מיוחד (בע"מ 4746/13 פלונית נ' עו"ס לחוק הנוער המחלקה לשירותים חברתיים לב העיר למשפחה בעיריית תל אביב - יפו (4.7.2013)). בעניין זה נכתב כי: "בהיבט מסוים ניתן אף לראות בעו"ס כמומחה או מעין מומחה מטעם בית משפט. אלא שהעו"ס נבדל ממומחים בכך שהוא פועל תחת שני כובעים, האחד מתוקף החלטת בית משפט שהזמין את התסקיר או ביקש את מעורבותו, והשני מתוקף מעמדו כעובד ציבור המחויב לשמירת האינטרסים של קטינים. נוכח כך, הרי שהנחת המוצא תהא תמיד כי מעורבות העו"ס ותסקירו נעשים על בסיס התרשמות מקצועית, על יסוד ידע מקצועי ומיומנות שרכש וכי הוא פועל כנציג עצמאי ואובייקטיבי, הן כמתחייב מהיותו מומחה מטעם בית משפט והן משום שהוא ממלא גם את פקידו כעובד ציבור" (ראו: רמ"ש (חיפה) 40117-12-13 פלוני נ' פלונית (23.12.2013); רמ"ש (ת"א) 2272-06-20 ח.ו. נ' י.ב. (14.7.2020)). עם זאת יש לזכור כי עמדת עו"ס לסדרי דין היא בגדר המלצה בלבד וההכרעה הסופית נתונה תמיד בידי בית המשפט, אשר אינו משמש "חותמת גומי" והוא רשאי לסטות מהמלצות התסקיר כאשר קיימים טעמים של ממש לעשות כן (ראו למשל: עמ"ש (חיפה) 707-03-17 י.ג. נ' ג.ג. (30.5.2018); (עמ"ש (ב"ש) 9246-03-20 פלונית נ' פלוני (7.8.2020); (בע"מ 5541/20 עו"ס לחוק הנוער, עיריית קריית גת נ' פלונית (17.8.2020)).

33. במקרה שלפניי, לשם בחינת ההסדר אשר יהלום את טובתם של הקטינים התבקשה המלצת רשויות הרווחה, ואכן הוגש תסקיר, הוגש תסקיר משלים ועו"ס לסדרי דין אף נחקרה בבית המשפט. בנוסף, מונחת לפניי התרשמות מכון שינוי אשר מונה כגורם מטפל, שאינה שונה מהתרשמות רשויות הרווחה. כמו כן, נערכה גם שמיעת הקטינים על ידי בית המשפט בנוכחות עו"ס יחידת הסיוע, דבר אשר אפשר לבית המשפט להתרשם מהקטינים ומחוויותיהם באופן בלתי אמצעי. לאחר בחינת הדברים, לא מצאתי כל הצדקה לסטות מהמלצות התסקיר המשלים. כמתואר לעיל, רשויות הרווחה מלוות את המשפחה משך תקופה לא מבוטלת וההמלצות מנומקות היטב לנוכח מצבה של המשפחה וההתרשמות ממנה. איני מוצאת כי רשויות הרווחה נהגו באופן מגמתי לטובת האם, כטענת האב. התסקיר והתסקיר המשלים אינם מתעלמים מהפגמים בהתנהלותו של כל אחד מההורים

ומהמורכבות בה נאלצים הילדים לחיות. עו"ס לסדרי דין אף פנתה לאורך ההליך לבית המשפט כאשר סברה שהאם אינה משתפת פעולה באופן משביע רצון עם הגורמים המטפלים. אלא שבמצב הדברים הקיים כיום, כאשר הילדים כועסים מאוד על האב לאחר שחוו פגיעה ממנו, וטיפול כיום אינו מתאפשר, ההמלצות משקפות את האפשרות הטובה ביותר עבור הקטינים במצב נתון מבין האפשרויות הקיימות. בסיכומיו טען האב כי אין לקבל את המלצת התסקיר המשלים משום שלא התקיימה וועדת תסקירים. אלא, שאין כל חובה לקיים וועדת תסקירים. במקרה זה, העו"ס ציינה בתסקיר כי וועדת תסקירים תוכננה, אך בוטלה לאחר שבית המשפט הפנה את הצדדים לגורם מטפל פרטי. בחקירתה הנגדית ציינה העו"ס גם כי לצורך הכנת התסקיר המשלים התייעצה עם הממונה עליה וכן כי קיימה מספר שיחות עם עו"ס לחוק הנוער. מכל מקום, כעולה מהתסקיר המשלים אשר הובא לעיל בהרחבה, מדובר בתסקיר יסודי ומקיף המבוסס על מפגשים עם בני המשפחה עצמם, שיחות עם הילדים וקבלת מידע ממסגרות החינוך וכן מהגורם המטפל. נערכה אף בדיקה של עו"ס חוק נוער אשר בעקבותיה נמצא שאין מקום למעורבות חוק נוער. נמצא אפוא כי המלצות רשויות הרווחה ניתנו לאחר בחינה מעמיקה ויסודית, הן מנומקות היטב ומצאתי כי יש לאמץ.

34. האב תולה באם את מלוא האשמה במצב הקשר שלו עם הילדים. לטענתו, האם מערבת את הילדים בסכסוך וגרמה לניכור הורי קשה כלפיו. עו"ס לסדרי דין נחקרה ארוכות ושללה את הטענה שהילדים סובלים מתסמונת הניכור ההורי (ראו פרוטוקול הדיון מיום 15.2.21). על פי עדות עו"ס לסדרי דין: מצוקת הילדים נובעת מהסכסוך המתמשך, מהתנהלות שני ההורים ומדפוס היחסים ההרסני שהיה ביניהם עוד לפני הפירוד. מצוקת הילדים לא החלה ביום הפרידה אלא היתה שנים לפני כן והמשיכה וגברה. הילדים תארו חוויות מעורבות ממערכת יחסים מורכבת, הם סיפרו לעו"ס שהאב נהג לשתות לשוכרה, ולא הפסיק לדבר על אמם בצורה לא ראויה. לדבריה, הגם שהאם לא תמיד שיתפה פעולה עם גורמי הטיפול, התמונה מורכבת. יש הרבה אמביוולנציה בין הילדים, והם לא מסרבים לקשר עם האב, במיוחד הבת הצעירה ל' שמשוועת יותר לקשר עם האב והוא חסר לה. העו"ס העידה כי בתם של בני הזוג סיפרה לה כי במפגש שהיה במרכז הקשר קילל אותה האב בשפה ה---. עת נשאלה העו"ס האם הילדים נתונים בסכנה השיבה כי עו"ס לחוק הנוער בדקה ולא התרשמה שזה המצב, וכי התייעצה עם עו"ס לחוק הנוער מספר פעמים. העו"ס העידה כי הילדים סיפרו שאין להם אוכל ושניתקו להם את החשמל, ולאור גילם הם "מצביעים ברגליים". באחד המפגשים במרכז קשר בהם נכחה העו"ס ראתה כי הילדים דחו את המתנות שהביא להם האב, לדבריה הדבר נבע כך שיש להם כעס מצטבר ומטענים לאור החוויות שצברו וכי אותו מפגש אינו

מנותק ממכלול חייהם. עוד העידה העו"ס כי ככל הנראה הילדים מעורים משני הצדדים בסכסוך הכלכלי וכי כל אחד מההורים רוצה להראות שהוא צודק, ומערב את הילדים אם באופן עקיף ואם באופן ישיר. עוד העידה העו"ס כי בין האב לילדים התקיימו מפגשים והתקיימו שיחות טלפון ואין זה מקרה של העדר קשר בכלל. העו"ס אישרה כי שכנים של המשפחה פנו אליה בתלונה על הזנחת הילדים, היא התייעצה בקשר לכך עם עו"ס לחוק הנוער, בדקה ולא התרשמה שמדובר בהזנחה. לפי עדותה, בביקור הבית שערכה לא התרשמה ממצב תברואתי לא טוב כפי שטענו השכנים. העו"ס שבה על כך שהילדים הם ילדים גדולים שמאוד קשורים לאמם ואין מקום לקבוע שלא יגורו איתה. לדבריה, קרו דברים במציאות הקיצונית בה הילדים חיים, שהשפיעו והחמירו את התפיסה שלהם, בין אם נחשפו למטענים של האמא כלפי האבא ובין אם לא.

35. אף התרשמותי היא כי האב תרם תרומה נכבדה ביותר למצב שנוצר, לכעסם של הילדים עליו ולמערכת היחסים המורכבת מולם, ואין לקבל את ניסיונו להתנער מחלקו בכך ולהטיל את מלוא האשמה על האם. אמנם, האם עשתה מספר פעולות שהיה בהן כדי לערב את הילדים בסכסוך בין ההורים תוך פגיעה קשה בטובתם וברוחותם. כך, האם לקחה עמה את הבן ל' ללשכת ההוצאה לפועל. האם אף לקחה עמה את הבנות ש' ולי' לדירה בר' עת האב שהה שם לצורך שיפוצים ונוצר עימות קשה בין הילדות לבין האב בעקבותיו אף הוגשו בקשות הדדיות לצווי הגנה. ברי לכל בר דעת כי מפגש זה לא היה צריך להתקיים וניתן רק לשער מהו הנזק שנגרם כתוצאה מכך לנפשן של הילדות. בית המשפט רואה בחומרה רבה את התנהלותה האמורה של האם העומדת בסתירה לחובתה להגן ולשמור על ילדיה גם בפן הנפשי. האם לא זו בלבד שלא פעלה כדי למנוע מילדיה חשיפה לסכסוך, כפי שהיה עליה לנהוג, אלא היא הגדילה לעשות ובאופן אקטיבי הציבה את הילדים במצבים בהם היו בחזית הסכסוך מול אביהם.

הגם שאין להמעיט כלל בחומרת הדברים, חשוב להדגיש כי אף האב לא טמן ידו בצלחת ואף הוא ערב את הילדים בסכסוך בין ההורים. כך, עוד לפני הפירוד היו הילדים חשופים לאמירות פוגעניות של האב כלפי אמם. זאת ועוד, בניגוד גמור לטובתם של הילדים הגיע האב לבית המגורים לאחר הפירוד, כשהוא מצויד במכשיר הקלטה, ויצר פרובוקציה מול האם על מנת להרגיזה ולמשוך אותה בלשונה כדי לעשות שימוש בדבריה בהליכים המשפטיים. האב פעל כדי לערער את מצבה הנפשי של האם, והצליח בכך, בין ההורים נוצר עימות קשה והכל בנוכחות הילדים ולנגד עיניהם, עת הם מתחננים, לשווא, כי יחדל מכך (ראו פסק הדין מיום 30.12.2018 בה"ט 35614-12-18). עוד חשוב לציין, כי במהלך הדיונים נחשף בית

המשפט לעוינות הרבה בין אביו של האיש לבין האישה, עד כדי שאביו של האיש סרב לומר את שמה של האישה כאשר דיבר עליה בחקירתו הנגדית (פרוטוקול מיום 11.11.20 עמ' 153). במצב דברים זה ניתן להבין ללבם של הילדים אשר מסרבים לשהות אצל האב המתגורר אצל הוריו, והמצדד באביו תוך שהוא מתעלם מהמצב הקשה בו הוא מעמיד את ילדיו. עוד ובנוסף יש להזכיר בהקשר זה כי אביו של האב, המצוי בחזית אחת עם האב בהליכים המשפטיים כאשר שניהם אף מיוצגים על ידי אותו עורך דין, הגיש תביעה לפינוי האישה מבית המגורים. משמע, תלויה ועומדת תביעה אשר הפועל היוצא שלה ככל שתתקבל הוא פינוי האישה והילדים מהבית המשמש למגוריהם מזה שנים ארוכות. בנסיבות אלה ברור שלא ניתן לומר שאין לאב כל חלק בכעסם של הילדים כאשר הם חשים כי האדמה רועדת תחת רגליהם בעטים של אביהם ומשפחתו.

גם האב עצמו התבטא בבית המשפט באופן חריג וחמור אודות האם, אשר חשף גם את בית המשפט באופן ישיר לעצמת האיבה שהוא חש כלפיה, אליה נחשפים גם הילדים (ראו דברי האב בדיון מיום 15.2.21 עמ' 77 ש' 3 - 7: "מאז שר' נכנסה לבית שלנו, רק הביאה חורבן והרס. היא הרסה את כל השמחת חיים שהיו להורים שלי, לאחים ולאחיות שלי. ובמיוחד לי. הפכה אותי להיות בן ערובה שלה במשך 18 שנה. הפכה אותי להיות סמרטוט רצפה. אם אני אגיד לכם איזה מפחי נפש אני והמשפחה שלי עברנו אצל האישה הזאתי, זה לא יעזור").

ניכר כי שני ההורים כה עסוקים במאבק ביניהם עד שטובתם של ילדיהם נזנחת. שני ההורים משקיעים ממרצם בניהול הסכסוך והם פועלים אגב כך בניגוד גמור לטובת ילדיהם. האב רואה עצמו כהורה מיטיב וסבור כי הפתרון הטוב עבור הילדים הוא כי הם יעברו להתגורר עמו, וזאת תוך התעלמות מוחלטת מחלקן במצב שנוצר, מהקשיים הרבים בקשר שלו עם הילדים, מהעובדה שהילדים קשורים לאמם ומהקושי האינהרנטי בכך שהם נחשפים לעצמת האיבה שהוא ומשפחתו חשים כלפי אמם, ולאמירות החמורות על האם בנוכחותם.

36. משמיעת הקטינים על ידי בית המשפט, אשר תוכנה נותר חסוי, התרשמתי משלושה בני נוער מקסימים, נבונים, חיוביים ובוגרים, כל אחד לפי אופיו וגילו. הילדים לא שללו קשר עם אביהם, אלא שהם תארו מציאות חיים מורכבת בה קשה להם לעמוד בקשר עם האב, וזאת לא רק בשל מעורבותם בסכסוך בין ההורים אלא גם לנוכח התנהגות האב. בלי לחשוף את תוכן הדברים שאמרו הילדים יצוין כי משמיעת הקטינים עלה כי הם נחשפו להתנהגות פוגענית של האב כלפיהם, הן לפני הפירוד בין ההורים והן לאחריו, וזאת גם ללא קשר לאם או להתנהלותה. מעבר לכך, בשים לב לגילם של הילדים, מטבע הדברים הם חשופים לשינויים במצב

המשפחה לרבות השינויים במצב הכלכלי בעקבות הפירוד והדבר משפיע עליהם. כמתואר לעיל על ידי העו"ס לסדרי דין ועל ידי מכון שינוי, הילדים הביעו קושי וכעס על האב על שהעמידם במצב בו צרכיהם החומריים אינם מסופקים. מעורבותם הקטינים בסכסוך בין ההורים אינה רק תולדה של התנהלות האם, ומעורבותם בסכסוך אף אינה הטעם היחיד לקושי ביחסים בין הילדים לבין האב. האב שב ומזכיר כי הגיע לכל המפגשים הטיפוליים שנקבעו. עובדה זו אכן נזקפת לזכותו, אולם אין בה די.

37. ניכור הורי הוא מצב בו ילד מסרב להיות בקשר עם אחד מהוריו, וסרבנות הקשר היא תוצר של התנהגות מסיתה של ההורה האחר, כאשר היא אינה מושתתת על סיבה ממשית ומוצדקת. ניכור הורי בדרגתו החמורה, מביא לנתק מוחלט בין הילד להורה המנוכר עד כדי מחיקת זהותו וקיומו של אותו הורה בתודעת הקטין, באופן שהקטין למעשה מעוניין להתנתק ממנו באופן מוחלט (ראו למשל: עמ"ש (ת"א) 8965-10-20 פלוני נ' פלוני (20.1.2021); רמ"ש (ת"א) 48940-03-20 פלוני נ' פלוני (10.8.2020)). בהתאם לכל המפורט לעיל, לא ניכור הורי קיים במקרה שלפניי, אלא כעס של שלושה ילדים בגיל ההתבגרות על אביהם, בין היתר לנוכח התנהלותו מולם ומול אמם לפני ואחרי הפירוד בין ההורים. אכן, כאמור, הילדים עורבו בסכסוך המר בין הוריהם, וזאת על ידי שני ההורים; ואכן, על האם, כמי שעמה מתגוררים הילדים בפועל, מוטלת חובה מוגברת לדאוג לרווחת הילדים ובגדר כך גם לקיומו של קשר תקין עם אביהם. אולם, כמפורט לעיל, מציאות חייה של משפחה זו מורכבת הרבה יותר. הילדים אינם מסרבים להיות בקשר עם אביהם, ובפועל אף מעדות האב עולה כי הוא בקשר ישיר עמם ואף נפגש איתם (פרוטוקול מיום 15.2.21 עמ' 109).

38. טענת האב כי האם מזניחה את הקטינים לא הוכחה וראו בעניין זה דברי עו"ס לסדרי דין בחקירתה בבית המשפט. האב צרף לתצהיר עדותו הראשית מכתב ששלח לטענתו אדם המתגורר בשכנות לבית המגורים לעו"ס לסדרי דין ובו נכתב כי הטיפול בילדים מוזנח. אולם, אותו שכן לא הגיש תצהיר ולא הגיע לבית המשפט על מנת להעיד. מכאן שלא ניתן לתת משקל לטענות שעלו במכתב שצורף. טענת האב כי השכן לא הגיע לבית המשפט כדי להעיד לנוכח איומים מצד האם, נטענה בעלמא, לא נתמכה בכל ראיה ולא הוכחה ומשכך היא נדחית. יוער כי אותו מכתב ממוען אישית לעו"ס לסדרי דין המטפלת במשפחת הצדדים ועובדה זו בהחלט מתיישבת עם טענת האם כי האב הוא שביקש מהשכן לפנות אליה.

39. לנוכח כל המפורט לעיל, נחה דעתי כי לעת הזו, מבין האפשרויות הקיימות במציאות חייה של המשפחה, טובתם של הקטינים להמשיך ולהתגורר עם אמם ולהיות בהחזקתה, וכן להיות בקשר עם אביהם, במתוכנת עליה הומלץ בתסקיר המשלים. יש לקוות כי עם שוך הקרבות המשפטיים ישכילו שני ההורים להעמיד את טובת ילדיהם בראש מעייניהם. בנוסף ובשים לב למתואר בתסקיר המשלים ובחקירתה של העו"ס בעניין מצבה הרגשי של ל', אני מורה על מתן טיפול רגשי ללי לאלתר. באחריות ההורים לדאוג ליישום החלטה זו. ההורים ידווחו לעו"ס לסדרי דין בתוך 20 ימים עודות המסגרת הטיפולית לרבות זהות הגורם המטפל ותדירות הטיפול. ככל שיתעורר קושי ביישום הוראה זו משום העדר שיתוף פעולה מצד ההורים, עו"ס לסדרי דין תכריע בעניין המסגרת הטיפולית.

2.ג. התביעות הרכושיות והכספיות:

40. במסגרת פרק זה תידונה התביעה הרכושית שהגישה האישה נגד האיש ונגד אביו, התביעה לפסק דין הצהרתי שהגיש אביו של האיש, תביעת אביו של האיש לפינוי האישה מבית המגורים ותביעת אביו של האיש לחיוב האישה בתשלום שכר דירה בגין מגוריה בבית המגורים.

הדין החל על יחסיהם הרכושיים של הצדדים ומעמדו של ההסכם משנת 1999:

41. הצדדים נישאו זל"ז בשנת 2000 ומשכך על יחסיהם הרכושיים חלות הוראות חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973 (להלן: **חוק יחסי ממון**). סעיף 3(א) לחוק יחסי ממון קובע: **"לא עשו בני זוג הסדר ממון, ואם עשו - במידה שההסכם אינו קובע אחרת, יראום כמסכימים להסדר איזון משאבים לפי פרק זה, ויראו הסדר זה כמוסכם בהסכם ממון בעל תוקף שנתמלאו בו הוראות סעיף 2"**.

42. כאמור, מספר ימים לפני הנישואין חתמו האיש ואביו על ההסכם משנת 1999, עליו חתמו גם האישה ואביה כ"עדים לחתימה ומודעים ומסכימים לנ"ל". האיש טען כי ההסכם משנת 1999 הוא "ההסכם ממון". אולם, בחינת ההסכם מעלה כי לא מדובר בהסכם ממון כהגדרתו בחוק יחסי ממון, כך הן על פי מהותו של ההסכם והן על פי צורתו ואופן אישורו.

43. מבחינה מהותית, הוראות ההסכם משנת 1999 אינן מתנות על הסדר איזון משאבים. סעיף 5(א) לחוק יחסי ממון שכותרתו **"הזכות לאיזון בפקיעת הנישואין"**,

קובע כי עם התרת הנישואין או פקיעתם (או במועד מוקדם יותר כקבוע בסעיף 5א לחוק) זכאי כל אחד מבני הזוג למחצית שווים של כלל נכסי בני הזוג, למעט נכסים שהיו להם ערב הנישואין, נכסים שקיבלו בירושה או במתנה, גימלה המשתלמת לאחד מבני הזוג על ידי המוסד לביטוח לאומי או גימלה או פיצוי שנפסקו או המגיעים על פי חיקוק לאחד מבני הזוג בשל נזק גוף או מוות, ונכסים שבני הזוג הסכימו בכתב ששוויים לא יאוזן ביניהם. כמובא לעיל, בהסכם משנת 1999 נקבע כי "כל תכולת החנויות ברח' --- כולל חובות של אנשים ומזומנים וכן ניירות ערך ומט"ח ויתרות בנקים ונכסים כולל נדל"ן" שרשומים על שם האיש, שייכים "בבעלותם ובחזקתם הבלעדית" לאיש בשיעור של 43% ולאביו של האיש בשיעור של 57%. עוד נקבע כי לאיש ולאביו "זכות מלאה לעשות בהם כרצונם ואף למוכרם ולהחליפם בנכסים אחרים ולהעבירם בכל צורה שהיא למי שירצו ויחפצו, וכן יוכלו לבנות על נכסי הנדל"ן הנ"ל כרצונם וחפצם וזאת בלי לבקש רשות ובלי להודיע לאף אחד". נמצא אפוא, כי אין בהסכם משנת 1999 כל הוראה השוללת את זכותו של כל אחד מבני הזוג לקבל בפקיעת הנישואין מחצית משווי כלל נכסי בני הזוג כאמור בסעיף 5(א) לחוק יחסי ממון. אף ההוראה הקובעת במפורש כי לאב ולאביו זכות מלאה לעשות בנכסים המפורטים בהסכם כרצונם אינה קובעת דין אחר מזה הקבוע בחוק יחסי ממון, וראו סעיף 4 לחוק יחסי ממון הקובע כי "אין בכריתת הנישואין או בקיומם כשלעצמם כדי לפגוע בקנינים של בני הזוג, להקנות לאחד מהם זכויות בנכסי השני או להטיל עליו אחריות לחובות השני". ההסכם משנת 1999 אף אינו מזכיר לא את חוק יחסי ממון ולא את הסדר איזון המשאבים. ההסכם משנת 1999 עוסק בעיקרו בהסדרת היחסים הרכושיים בין האיש לבין אביו. אמנם האישה ואביה חתומים על ההסכם משנת 1999 כמי שעדים לחתימת האיש ואביו ומודעים ומסכימים לאמור בהסכם. אולם לנוכח תוכן ההסכם מתבקשת המסקנה כי חתימת האישה ואביה נועדה על מנת ליידע אותם אודות היקף רכושו של האיש, חרף האופן בו הוא רשום, ולמנוע העלאת טענות בעניין זה ובעניין אופן ניהולו. מסקנה זו מתיישבת גם עם העובדה שהאישה אינה חתומה כצד להסכם, אלא חתימות האישה ואביה הן תחת הכותרת "עדים לחתימה ומודעים ומסכימים לנ"ל", בעוד מי שחתומים על ההסכם כצדדים לו הם האיש ואביו.

44. ההסכם אף לא אושר כדרוש בסעיף 2 לחוק יחסי ממון כתנאי לתוקפו של הסכם ממון. אמנם, על ההסכם חתום גם עו"ד כ' כעד לחתימה, אשר אישר על גבי ההסכם כי הופיעו בפניו בני הזוג ולאחר שקרא בפניהם את ההסכם הבהיר להם את תוכנו ואת תוצאותיו והם חתמו עליו מרצונם הטוב והחופשי לאחר שהבינוהו כראוי. אולם אין באמור כדי להוות אישור הסכם ממון כדרישת החוק. שהרי, "הסכם

ממון טעון אישור בית המשפט לענייני משפחה ... או בית הדין הדתי ..." (סעיף 2(א) לחוק יחסי ממון); לגבי הסכם שנכרת לפני הנישואין או בשעת עריכתם "יכול אימות רושם הנישואין לבוא במקום אישור בית המשפט או בית הדין" (סעיף 2(ג) לחוק יחסי ממון); ולגבי הסכם שנכרת לפני הנישואין "יכול שיאומת בידי נוטריון לפי חוק הנוטריונים, תשל"ו-1976, ובלבד שהנוטריון נוכח שבני הזוג הניצבים בפניו עשו את ההסכם בהסכמה חופשית ובהבינם את משמעותו ותוצאותיו" (סעיף 2(ג1) לחוק יחסי ממון). ההסכם משנת 1999 לא אושר בהתאם לאף אחת מהדרכים האמורות. אמנם, לעותק ההסכם משנת 1999 שהוגש לתיק בית המשפט צורף גם אישור נוטריוני. אלא שעל גבי האישור הנוטריוני צוין כי הוא נחתם בשנת 2018, קרי כ- 19 שנים לאחר המועד בו נחתם ההסכם. לא זו אף זו, האיש לא השיב לטענת האישה לפיה בעת החתימה על ההסכם עו"ד כ' כלל לא היה נוטריון, אלא קיבל רישיון לשמש כנוטריון שנים רבות לאחר מכן, ומכאן שיש לקבל את טענת האישה בעניין זה. נמצא אפוא כי ההסכם משנת 1999 לא אושר על ידי הנוטריון בזמן אמת, אלא מדובר בתוספת שנעשתה בדיעבד, שנים רבות לאחר שההסכם נחתם ולאחר שהצדדים נישאו, ומשכך לא מדובר באישור כדרישת החוק. יש להדגיש, כי משעה שעל פי מהות הדברים לא מדובר בהסכם ממון, הרי שאישור כדרישת סעיף 2 לחוק יחסי ממון אינו מהווה תנאי לתוקפו של ההסכם משנת 1999. אולם אילו היה מקום לראות בהסכם כהסכם ממון כדרישת חוק יחסי ממון, הרי שלנוכח העדר אישור כדרישת החוק ומשעה שלא מדובר במקרה בו האישה נהנתה מההסכם ולא מתקיימות נסיבות חריגות בשלן יש לקבוע אחרת, היה מקום לקבוע כי ההסכם חסר תוקף (השוו: בע"מ 7734/08 פלוני נ' פלונית (27.4.2010); בע"מ 9126/05 פלונית נ' פלוני (26.1.2006)).

45. הינה כי כן, על יחסיהם הרכושיים של בני הזוג חל הסדר איזון משאבים לפיו כל אחד מהם זכאי לשווי מחצית מכלל נכסי בני הזוג למעט הנכסים החיצוניים נכון למועד הקרע. אף אחד מהצדדים לא טען מהו לשיטתו מועד הקרע. הואיל ו"מועד הקרע" מוגדר כמועד בו חל קרע בלתי ניתן לאיחוי בחיי הצדדים וממנו החלה להתקיים בין הצדדים הפרדה רכושית, יש לראותו כמועד בו הוגשה הבקשה ליישוב סכסוך, 1.8.2018, אשר בסמוך לו אף עזב האיש את בית המגורים.

46. כאמור, בתביעה הרכושית שהגישה עתרה האישה למתן פסק דין הצהרתי הקובע כי מחצית מכל הרכוש ו/או הנכסים ו/או הזכויות מכל מין וסוג הרשומים על שם האיש או אביו ואשר נצברו במהלך חיי הנישואין, שייך לה. עוד עתרה האישה, מבלי לפגוע בכלליות האמור, למתן פסק דין הצהרתי הקובע כי לאישה מחצית מבית המגורים, מחצית מהבית במושב נ', מחצית מהדירה בר', מחצית מהזכויות

הרשומות על שם האיש בבניין בי, מחצית הזכויות במכוניות, מחצית הזכויות בחברות ביטוח ומחצית הזכויות בחשבונות בנק ובכספים. בסיכומיה עתרה האישה כי בית המשפט יקבע כי שמחצית מכל הרכוש הרשום על שם האיש וכן מחצית מבית המגורים, שייכים לה (סעיף 58 לסיכומים). מכאן כי האישה זנחה טענתה כי היא זכאית גם למחצית הזכויות הרשומות על שם אביו של האיש (למעט בבית המגורים) ואין לדון בטענה זו במסגרת פסק הדין (ראו בעניין דינה של טענה שנטענה בכתב הטענות אך לא הועלתה בסיכומים: ע"א 447/92 רוט נ' אינטרקונטיננטל קרדיט קורפריישן, פ"ד מט(2) 102 (1995)).

האיש טען כי לא נצברו לטובתו זכויות כלשהן במהלך שנות הנישואין וכי כל הזכויות הרשומות על שמו התקבלו לידיו לפני מועד נישואיו לאישה. לטענתו, חשבון הבנק שלו ביתרת חובה ויש לקבוע כי האישה חייבת במחצית חובותיו, וכן יש לקבוע כי הוא זכאי לקבל מחצית הזכויות שנצברו לטובת האישה. עוד טען האיש כי לשימושה של האישה הועמד רכב ועל כן אין לזקוף לטובתה את זכויותיו ברכב שעל שמו.

הטענות שהעלו הצדדים תיבחנה ותוכרענה כעת אחת לאחת.

זכויות כספיות, חסכונות וזכויות סוציאליות:

47. כל אחד מבני הזוג טען כי במהלך הנישואין נצברו על שם משנהו זכויות בחשבונות בנק וכן זכויות פנסיוניות וסוציאליות. אף אחד מבני הזוג לא פרט בכתב הטענות שהגיש כמו גם בתצהיר עדותו הראשית את פרטי הזכויות והחובות שהיו על שמו במועד הקרע. זאת ועוד, הגם שבמסגרת ההליך ניתנו צווי גילוי נרחבים, אף אחד מבני הזוג לא טען בתצהיר עדותו הראשית מהן הזכויות הכספיות, החסכונות והזכויות הסוציאליות שנצברו לשיטתו על שם משנהו ולא תמך טענה כאמור בכל אסמכתא. גם בסיכומים העלה כל אחד מהצדדים טענות בעניין זכויות כספיות וסוציאליות שנצברו על שם משנהו באופן כללי בלבד, מבלי לפרט מהן אותן זכויות, היכן נצברו ומה שיעורן. בנסיבות אלה, ומשעה שאף אחד מהצדדים לא פרט טענתו בעניין קיומה של זכות כספית, חיסכון או זכות סוציאלית כזו או אחרת שנצברה על שם משנהו במהלך הנישואין, לא ניתן לקבוע בפסק הדין ביחס לזכות מסוימת כאמור כי יש להביאה בגדר איזון המשאבים. אילו חפצו הצדדים ליצוק תוכן לתוך הזכות לאיזון משאבים ביחס לזכות כספית מסוימת, חיסכון או זכויות סוציאליות, היה עליהם להעלות טענה בעניין זה במפורש ולהוכיחה, אולם אף אחד מהם לא עשה זאת.

טענת האיש כי לכלול באיזון המשאבים את חובותיו:

48. האיש טען כי במועד הקרע היו לו חובות כדלקמן: יתרת חובה בחשבונותיו בסך של כ- 70,000 ₪, יתרת חוב להלוואה מהבנק בסך של כ- 80,000 ₪, יתרת חוב למע"מ בסך של כ- 18,000 ₪, יתרת חוב לספקים בסך של 34,000 ₪, יתרת חוב לאביו בסך של 208,000 ₪ בגין הלוואה שנטל ממנו (סעיף 298.ה לכתב ההגנה). האיש לא תמך טענותיו בעניין קיומם של חובות ושיעורם במועד הקרע באסמכתאות כנדרש. כל שצרף האיש בעניין זה הוא תדפיס עו"ש לחשבון הבנק שלו, לוח סילוקין וצילומי שיקים, אולם בכך אין די. האיש לא פרש תמונה שלימה ומלאה בעניין מצבו הכלכלי ואף לא בעניין מצב חשבון הבנק שלו במועד הקרע, ולא ניתן על סמך המסמכים שצרף להגיע למסקנה בעניין הסכום שהיה בחשבון הבנק שלו לזכות או לחובה. למשל, לא צורף דף ריכוז יתרות למועד הקרע, לא צורפו דרישות תשלום מהגורמים להם האיש חייב על פי הנטען כספים, לא צורפו הסכמים עם אותם גורמים, לא צורף הסכם הלוואה וכו'. משכשל האיש להוכיח את טענתו בעניין חובותיו במועד הקרע, אין להביא את חובותיו הנטענים בחשבון במסגרת איזון המשאבים.

49. אף באשר לטענת האיש כי הוא חייב סך של 208,000 ₪ לאביו, האיש לא הוכיח את טענתו כי נטל הלוואה מאביו כמו גם את טענתו לקיומו של חוב. טענות אלה לא נתמכו בכל ראיה. כך, האיש לא צרף הסכם הלוואה, אף לא פרט מתי העביר לו אביו את הכספים בגינם נוצר החוב הנטען ולא הוכיח זאת.

50. **זאת ועוד, בין האיש לבין אביו התקיימה מערכת יחסים כלכלית-עסקית הדוקה, הם היו שותפים בנכסים מסוימים ונהגו לאורך השנים להעביר הדדית כספים מחשבון הבנק שעל שם אחד לחשבון הבנק שעל שם משנהו באופן תדיר. בנסיבות אלה, ולנוכח כל שיפורט להלן, העובדה שסכום כסף הוצא מחשבון הבנק הרשום על שם אביו של האיש, אין בה כדי ללמד שאותם כספים היו שייכים לאביו של האיש דווקא ולא לאיש במלואם או בחלקם. מכאן, שאף אילו היה עולה בידי האיש להראות שסך של 208,000 ₪ הועבר מחשבון הבנק הרשום על שם אביו לחשבון הבנק הרשום על שמו, לא היה בכך כדי ללמד שהאיש חייב לאביו כספים.**

51. האיש העיד כי החל לעבוד בעסק ה--- שהיה שייך לאביו בגיל צעיר, כי אביו צרף אותו כשותף לעסקו כששיעור חלקו של האיש עמד על 43%, וכי הוא לא קיבל משכורת מסודרת עבור עבודתו שכן הוא תוגמל בכך שקיבל חלק מרווחי העסק כשותף. ראו דברי האיש בדיון שהתקיים בבקשה לסעד זמני ביום 9.10.2018, עמ' 7 ש' 4 - 10: "כשהתחנתני עבדתי אצל אבא שלי. הוא לא רצה שאהיה פועל שלו וכדי

שתהיה לי מוטיבציה כי אני הבן הבכור שלו הפך אותי לשותף שלו. אחרי החתונה עבדתי גם ב--- עם אבא".

האיש טען, כי בשנת 2002 תמה השותפות העסקית בינו לבין אביו ומאותה עת היה אך שותף של אביו בנכסים מסוימים בשיעור שותפות מוגדר (סעיף 45 לסיכומי האיש). אולם, שוכנעתי כי טענה זו אינה נכונה וכי בין האיש לאביו היתה התנהלות כלכלית ופעילות עסקית משותפת, מעבר לעצם הבעלות המשותפת בנכסים מסוימים, גם לאחר שנת 2002 ועד עצם היום הזה. עלה בידי האישה להראות כי גם שנים רבות לאחר שנת 2002 היו העברות כספיות תדירות בין חשבון הבנק של האיש לבין חשבון הבנק של אביו. ראו תדפיס חשבון הבנק של אביו של האיש אשר צורף ת/1 ממנו עולה כי בשנים 2016 - 2020 הועברו כספים רבים מחשבון הבנק הרשום על שם האיש לחשבון הבנק הרשום על שם אביו, והפוך. לדוגמא: בחודשים פברואר 2019 עד מאי 2020 הועבר בכל חודש סך של 1,000 עד 2,600 ₪ מחשבון הבנק שעל שם האיש לחשבון הבנק שעל שם אביו; ביום 3.8.2016 הועבר סך של 15,600 ₪ מחשבון הבנק שעל שם האיש לחשבון הבנק שעל שם אביו; ביום 3.9.16 הועבר סך של 13,000 ₪ מחשבון הבנק שעל שם האיש לחשבון הבנק שעל שם אביו; בחודש מרץ 2017 הועבר סך של 61,000 ₪ מחשבון הבנק של אביו של האיש לחשבון הבנק של האיש; ביום 2.7.17 הועבר סך של 18,200 ₪ מחשבון הבנק של האיש לחשבון הבנק של אביו; ביום 3.8.17 הועבר סך של 28,600 ₪ מחשבון הבנק של האיש לחשבון הבנק של אביו; ביום 30.8.2017 הועבר סך של 45,000 ₪ מחשבון הבנק של אביו של האיש לחשבון הבנק של האיש. אלה הם רק חלק מההעברות רבות שהוכחו. בכך יש כדי לשמוט את הקרקע תחת טענת האיש כי בשנת 2002 נפרדו דרכיו מדרכו של אביו וללמד כי הם עודם פועלים יחד מבחינה עסקית כלכלית כפי שטוענת האישה.

52. בחקירתו הנגדית נשאל האיש בעניין זה והשיב כי היו בינו לבין אביו "התחשבנויות" (למשל עמ' 72). אביו של האיש העיד בחקירתו כי בכל פעם שאחד מהם היה ביתרת חובה, העביר השני כספים לחשבונו ואלו הושבו לאחר מכן. אולם, עיון בתדפיסי החשבון שהוגשו מעלה באופן ברור כי גם כאשר חשבון הבנק שעל שם האיש היה ביתרת חובה הוא העביר כספים לאביו, ומכאן שעדות אביו של האיש שההעברות הכספיים נועדו לכיסוי יתרת חובה אינה יכולה להתקבל. גם האיש טען בסיכומיו כי "כל פעם ש[האיש] או אביו היו בחריגה או עתידיים להיות בחריגה בחשבונם הרי שאביו של [האיש] היה מלווה ל[איש] (או הפוך) והצד השני היה מחזיר לצד האחר את ההלוואה שניתנה בהעברה..." (סעיף 47). כאמור, הגרסה אינה עומדת במבחן המציאות. זאת ועוד, האיש לא טען טענה זו לכתחילה אלא

היא נטענה רק כתגובה לטענת האישה, אשר הצליחה להראות העברות כספיות ענפות בין חשבון האיש לחשבון אביו. האיש נמנע מהעלאת טענתו כי מדובר בהלוואות, הגם שמראשית ההליך טענה האישה כי האיש ואביו עבדו יחד ויחסייהם הכספיים היו מעורבים בקשר בל יינתק. בנסיבות אלה גם אין לקבל את טענת האיש בסיכומיו לפיה טענת האישה בעניין זה היא טענה כבושה וכי מדובר בהרחבת חזית אסורה. פירושו של הכלל האוסר על "הרחבת חזית", איננו כי בעל דין נדרש לפרט בכתב תביעתו באופן מדוקדק ומפורט את כלל העובדות, הראיות והאסמכתאות שעליהן מתבססת תביעתו; די בפירוט העובדות המהותיות, ואין צורך בפירוט מכלול הראיות הדרוש להוכחתן (ראו רע"א 7856/20 מורן אדרי נ' אביטל חרובי (13.12.2020)). אמנם המסמכים התומכים בטענת האישה הוצגו לראשונה בחקירתו הנגדית של האיש, אך הטענה עצמה נטענה מראשית ההליך וודאי שלא מדובר בהרחבת חזית אסורה. יש לזכור כי אותם מסמכים שהראתה האישה לתמיכה בטענתה, הם דפי חשבון הבנק של האיש, ולא אישה לא היתה גישה אליהם אלא בעקבות החלטה שניתנה בהליך זה שאפשרה לה לקבלם. פשיטא שאין להחזיק לרעת האישה את העובדה שלא פרטה בתחילת ההליך מהן הראיות המוכיחות את טענותיה שעה שאלו כלל לא היו מצויות בידה ולא היו בשליטתה. לעומת זאת, מסמכים אלה היו כל העת בשליטתו של האיש, ואילו הוא חפץ לטעון כי, בניגוד לטענת האישה לאורך כל ההליך, האיש ואביו לא ניהלו את ענייניהם העסקיים יחד אלא היתה התחשבות מסודרת ביניהם כך שכל סכום שעבר מחשבון הבנק של אחד מהם הושב לו - היה באפשרותו לטעון זאת מלכתחילה ולתמוך טענה כאמור באסמכתאות ככל שהיא נכונה. אולם האיש לא עשה זאת ומשכך אין הוא יכול לבוא בטענה אל האישה. האיש אף לא צרף כל ראיה אחרת אשר יכולה להעיד על התחשבות מסודרת בינו לבין אביו, כתרשומת שערך מי מהם. העובדה שהאיש לא צרף בעצמו את מלוא המסמכים אשר לשיטתו היו יכולים לתמוך בטענתו, תומכת במסקנה כי טענתו אינה נכונה, וכי בניגוד לה, העברות הכספיים בין חשבונות האיש ואביו לא היו אך מתן הלוואות והשבתן. זאת בהתאם להלכה לפיה חזקה על בעל דין שלא ימנע מבית המשפט ראיה שהיא לטובתו ואם נמנע מהבאת ראיה רלבנטית שהיא בהישג ידו ואין לו לכך הסבר סביר, ניתן להסיק שאילו הובאה הראיה היתה פועלת נגדו (ע"א 55/89 קופל (נהיגה עצמית) בע"מ נ' טלקאר חברה בע"מ (14.11.1990)).

53. יוער כי בעניין טענתו שבשנת 2002 נפרד עסקית מאביו, הציג האיש גרסה בלתי סדורה וטענותיו בעניין זה עמדו בסתירה זו לזו. כך, במקום אחד טען האיש כי הפירוד העסקי היה לאחר שאביו יצא לפנסיה והפסיק לעבוד (סעיף 179 לכתב ההגנה הרכושי); ובמקום אחר טען כי "נפרד מהשותפות בעסק ה--- מאביו בשנת

2002 עקב המריבות שנוצרו בין התובעת לאבי הנתבע ולנתבע שהתחילו זמן קצר לאחר נישואי הצדדים שנמשכו ברצף עד עצם היום הזה" (סעיף 199 לכתב ההגנה). בתצהיר עדותו הראשית (סעיף 73) וכן בחקירתו הנגדית העיד האיש כי נפרד מאביו בשנת 2002 עת שכר חנות אחרת, בעוד אביו "נשאר בחנות שלו עד 2004" (פרוטוקול הדיון מיום 15.2.2021 עמ' 74) וזאת בניגוד לטענתו בכתב ההגנה כי אביו הפסיק לעבוד בשנת 2002 ומשכך נפרדו דרכיהם. בכך יש כדי להוסיף לחוסר האמינות של האיש ואביו בכל הנוגע לטענותיהם כי לא התנהלו יחד לאחר שנת 2002, וזאת מעבר לאמור לעיל ולמעלה מהצורך ואף שדי באמור לעיל כדי לדחות את הטענה בעניין זה. יודגש, כי אף אם אביו של האיש חדל להפעיל את החנות בה פעל עד שנת 2002 או 2004, ואף אם משלב מסוים עבר האיש לפעול פיזית במקום אחר, אין בכך כדי לשלול את העובדה כי האיש ואביו המשיכו בשיתוף פעולה עסקי-כלכלי תוך שהתנהלותם מאופיינת בהעברות כספיות רבות מחשבון הבנק הרשום על שם אחד לחשבון הבנק הרשום על שם משנהו.

54. על שיתוף הפעולה הכלכלי בין האיש לבין אביו ניתן ללמוד גם מהעובדה שתשלומי החזקת בית המגורים בו התגוררו בני הזוג וילדיהם, שולמו מחשבון הבנק של אביו של האיש. איני מקבלת את טענת האיש ואביו כי הדבר נעשה על מנת שיהיה ברור שמעמדם של בני הזוג הוא של שוכרים בלבד. שהרי ידוע שבדרך כלל שוכר נושא בעצמו בתשלומי החזקת הבית כחשמל, ארנונה וכיוצ"ב ולא המשכיר, ואין כל היגיון בטענה זו של האיש ואביו. האיש ואביו לא הראו כי בכל פעם ששולם תשלום בגין החזקת בית המגורים מחשבון הבנק הרשום על שם אביו של האיש, אותו סכום הושב לו מחשבון הבנק הרשום על שם האיש. אף התנהלות זו מלמדת על ערבוב כלכלי בין האיש לבין אביו.

55. עוד יצוין בבחינת מעבר לדרוש, כי גם התנהלות האיש ואביו במסגרת ההליכים שבפניי תומכת במסקנה כי ענייניהם הכלכליים שלובים אלו באלו. האיש ואביו ניהלו במסגרת ההליכים המשפטיים חזית אחידה אחת, כאשר הם אף מיוצגים על ידי אותו עורך דין. זאת הם שלכאורה לכל הפחות בחלק מההליכים הם בעלי אינטרסים מנוגדים, כך למשל ביחס לתביעת אביו של האיש למתן פסק דין הצהרתי לפיו הוא בעל מלוא הזכויות בדירה ברי' ו- 57% מהזכויות הרשומות על שם האיש בבניין בי' ובמגרש בג'.

56. מעבר לאמור, אף אלמלא ההתנהלות העסקית-כלכלית האמורה על האיש ואביו, אילו היה עולה בידי האיש להראות כי אביו העביר סך של 208,000 ₪ לחשבונו אשר לא הושב לו, חזקה היה כי מדובר במתנה ולא בהלוואה. זאת בהתאם להלכה לפיה

במקרים בהם בין נותן הכספים לבין מקבל הכספים מתקיימים יחסי קרבה המתאפיינים בדאגת הנותן למקבל, למשל יחסי הורים-ילדים, מתקיימת "חזקת המתנה", כחריג לכלל החל בדרך כלל במשפט האזרחי לפיו מקום בו הנתבע מודה שקיבל כספים מהתובע אך טוען שקיבל את הכספים במתנה, הנטל עובר על הנתבע להוכיח כי קיבל את הכספים במתנה (ע"א 3829/91 וואלס נ' גת, פ"ד מח(1) 801 (1994)). כאשר מתקיימים אותם יחסי קרבה המתאפיינים בדאגת הנותן למקבל, קיימת חזקה כי אותן העברות ניתנו כמתנה ולא כהלוואה (רע"א 8068/16 קטן נ' כהן (25.1.2018)). במקרה שלפניי כוחה של חזקת המתנה יפה ביתר שאת. זאת לנוכח התנהלותם העסקית המשותפת של האיש ושל אביו; ובשים לב לכך שבני הזוג התגוררו משך מרבית שנות הנישואין בבית אשר הזכויות בו רשומות על שם אביו של האיש; וכן בשים לב לכך שעת חפצו האיש ואביו להסדיר את ענייניהם בהסכם, דאגו לערוך הסכם בכתב וכך פעלו במסגרת ההסכם משנת 1999.

57. נמצא אפוא כי האיש כשל מלהוכיח כי הוא חייב לאביו כספים בשל הלוואות שאביו נתן לו ויש לדחות את טענתו בעניין זה.

טענת האיש כי לאישה זכויות בעסק:

58. האיש טען כי האישה שותפה ב"עסק משפחתי" אשר שוויו רב ולטענתו חלקה בעסק שווה 10 מיליון ₪ ויש להביאו במסגרת איזון המשאבים. בתצהיר עדותו הראשית טען האיש בעניין זה: "אך ברור כי התובעת חילקה בינה לבין משפחתה את הרכוש הרב שנצבר, כאשר הרכוש נרשם על שם משפחתה. חלוקה זו הינה 'התחשבות פנימית' שנעשה מעל ראשי בכוונת מכוון, בינה לבין משפחתה השותפים עמה באימפריית הנכסים והחברות, שעה שבפועל ברור לי כעת, שכל הכספים שנצברו ע"י התובעת במהלך נישואינו, לא נרשמו על שמה כדי שלא אהיה זכאי לחלקי בנכסים שהתובעת צברה במהלך נישואינו" (סעיף 24 לתצהיר). אף טענה זו כשל האיש מלהוכיח. האישה טענה כי היא עובדת כשכירה בלבד בעסק השייך לאחיה וצרפה תלושי שכר לפיהם ביום 1.9.2017 החלה לעבוד בחברה בשם - --. האיש לא צרף כל מסמך לפיו על שם האישה רשומות זכויות בחברה זו כמו גם בכל חברה אחרת, בניגוד לטענתה, וזאת הגם שבקלות יכול היה לעשות זאת אילו היה ממש בטענתו. האיש לא טען מיהם בדיוק בני המשפחה של האישה עמם היא שותפה לשיטתו בעסקים, אלא העלה טענה זו באופן כללי ומעורפל. האיש אף לא ביקש לזמן את אחיה של האישה לעדות על מנת לנסות להוכיח את טענתו שאותו עסק שייך גם לאישה ולהפריך את טענת האישה בעניין זה. אמנם, חלק מהוצאות האישה משולמות כיום על ידי אחיה. אולם, עובדה זו אין בה כדי ללמד כשלעצמה

שהאישה ואחיה שותפים בעסקים. האישה טענה כי אותם שתשלומים מהווים סיוע שהיא מקבלת מבני משפחתה לנוכח המצב הכלכלי אליו נקלעה בעקבות הפירוד מהאיש, על מנת שתוכל לרכוש מזון לילדיה ומשום שהאיש אינו משלם את דמי המזונות הזמניים בהם חויב (פרוטוקול מיום 11.11.20 עמ' 117 - 118). בהמשך שבה האישה והכחישה את הטענה שהיא שותפה עם אחיה בעסקיו, ולשאלת ב"כ האיש ואביו בעניין היקף רכושו של אחיה השיבה: "אני לא יודעת מה יש לאח שלי ומה אין לאח שלי, אני רק יודעת שאח שלי, אני נמצאת בתקופה מאוד קשה, אני מגדלת 4 ילדים לבד ואין לי כסף לאוכל ולדברים הבסיסיים של הבית אז הוא נותן לי, הוא משלם לפעמים את החשבון של החשמל שלי, או שנתן לי כסף בשביל שיהיה לי אוכל לילדים שלי. מה יש לאח שלי ומה אין לו אין לי מושג, אני לא מעורבת, אתה יכול להזמין את אח שלי ולשאול אותו ... אח שלי לא צריך לשלם על החוגים בגלל שהבן שלי חזר הביתה בוכה ... שסילקו אותו מהחוג ... אח שלי לא צריך לשלם על הבגדים שלוי" (עמ' 123). גרסה זו של האישה הגיונית ומסתברת, בפרט לנוכח הודאת האיש כי אינו משלם את מזונותיהם הזמניים של הילדים כסדרם (פרוטוקול מיום 15.2.21 עמ' 107). משעה שהאיש לא הוכיח את טענתו כי לאישה זכויות בעסק כלשהו וכי יש לו חלק בשוויו, הרי שדינה של טענה זו להידחות.

רכבים:

59. האיש לא הכחיש את טענת האישה כי יש לו זכויות ברכב מסוג --- שנרכש במהלך שנות הנישואין, אלא שלדבריו אין לתת לאישה חלק בשוויו לנוכח טענתו כי גם לשימושה עומד רכב. אכן האישה העידה בחקירתה הנגדית כי היא עושה שימוש ברכב של אחיה (פרוטוקול מיום 11.11.20 עמ' 114). אולם האיש לא הוכיח כי הרכב שייך לאישה ואין בכך שהיא משתמשת ברכב כדי למנוע ממנה את זכותה לקבל מחצית שווי זכויות שנצברו לטובת האיש במהלך הנישואין. לפיכך - האישה זכאית למחצית שווי הרכב הרשום על שם האיש נכון למועד הקרע לפי מחירון לוי יצחק.

הדירה בר':

60. מדובר בדירת פנטהאוז שנבנתה במסגרת הסכם עם שותפים נוספים. זכויותיו של האיש בקרקע אשר עליה נבנה הפרויקט שהדירה היא חלק ממנו נרכשו בשנת 1997 היינו לפני מועד נישואי בני הזוג. לדברי האיש ואביו, בשנת 2012, היינו כאשר בני הזוג כבר היו נשואים כ- 12 שנים, פנתה אליהם חברת האחים --- בהצעה כי ייקחו חלק בהסכם שיתוף לבניית בניין רב קומות על החלקה בה היו להם זכויות יחד עם

שותפים רבים אחרים. לטענת האיש ואביו, לשם כך היה עליהם לרכוש זכויות נוספות בקרקע, לחתום על הסכמים ולהשקיע כספים רבים נוספים להשלמת הבנייה.

61. בהתאם להסכם משנת 1999, 57% מהזכויות הרשומות על שם האיש בנכס שייכות לאביו ו- 43% מהזכויות שייכות לאיש. אין מחלוקת כי הפרויקט במסגרתו נבנתה הדירה בר' נבנה לאורך שנות הנישואין. עוד על פי טענות האיש ואביו, לצורך כך הושקעו משאבים רבים, הושקעו כספים בסכומים גבוהים ואף נעשו פעולות לצורך התקשרות בהסכמים וליווי הבנייה. כך ביום 00.00.2012 חתם האיש על בקשת הצטרפות ונדרש לשלם סך של 26,000 ₪, ביום 00.00.2013 חתם אביו של האיש על תוספת לבקשת הצטרפות מיום 00.00.2012 ולדברי האיש ואביו בהתאם לכך שילם סך של 285,200 ₪. האיש ואביו טענו כי עבור עלויות הבנייה נדרשו לשלם סך של 2,600,000 ₪. משכך, הואיל והדירה בר' נבנתה במהלך שנות הנישואין ולמעשה מדובר בנכס שנולד בשנות הנישואין, והואיל ולעניין הבעלות לא ניתן להפריד בין הקרקע לבין הבנוי עליה (ראו סעיף 12 לחוק המקרקעין, תשכ"ט-1969, להלן: **חוק המקרקעין**), זכויותיו של האיש בדירה בר' הן זכויות בנות איזון פי סעיף 5(א) לחוק יחסי ממון. במקרה זה, לנוכח טענות האיש ואביו בעניין העלויות שהושקעו לאורך שנות הנישואין לצורך בניית הדירה בר' לעומת עלות הקרקע, הרי שהקרקע טפלה לנכס שצמח עליה. הואיל ולכתחילה חלקו של האיש בדירה בר' היה בשיעור של 43%, הרי שאותם 43% מהזכויות הרשומות על שם האיש בדירה בר', צריכות לבוא בגדר איזון המשאבים.

62. האיש ואביו טוענים כי כל ההשקעות הכספיות לצורך ההתקשרות בהסכמים והשלמת הבנייה הוצאו מחשבון הבנק של אביו של האיש ומשכך לאישה אין חלק בזכויות האיש בנכס זה. איני מקבלת טענה זו. משעה שמדובר בזכויות שנצברו במהלך הנישואין והן בנות איזון, על מי שטוען כי יש להוציאן מגדר איזון המשאבים מוטל נטל ההוכחה להראות בצדקת טענתו. האיש ואביו לא עמדו בנטל זה. שהרי, לנוכח העירוב הכספי והעסקי בין האיש לבין אביו וההעברות הכספיות הרבות ביניהם, כאמור לעיל, גם אם סכומי כסף מסוימים הוצאו מחשבון הבנק הרשום על שם אביו של האיש, אין בכך כדי ללמד כי אותם כספים אינם שייכים לאיש במלואם או בחלקם.

63. בתביעה לפסק דין הצהרתי שהגיש אביו של האיש נטען כי לכתחילה סוכם בינו לבין האיש כי האיש יהיה בעל 43% מהרווחים של הנכס קרי הכנסות פחות הוצאות, ולאביו יהיו 57% מהרווחים בנכס וזאת לאחר שיוחזרו כספי ההשקעה.

לטענת אביו של האיש, בפועל רק הוא הוציא כספים לצורך השקעה בנכס וסכום השקעתו עולה על שווי הנכס ומכאן שיש לקבוע שהוא בעלים של מלוא הזכויות בנכס. אף דינה של טענה זו להידחות. ראשית, יש לדחות את הטענה מן הטעם שהעובדה שסכום כסף מסוים הוצא מחשבון הבנק הרשום על שם אביו של האיש אינה מלמדת כי לא מדובר בכספים ששייכים לאיש, כאמור. שנית ומעבר לאמור, בהסכם משנת 1999 קבעו האיש ואביו במפורש את יחס החלוקה ביניהם ולא נכתב שם דבר בעניין זכותו של אביו של האיש להשבת השקעותיו. זאת, הגם שלטענת אביו של האיש כבר נכון לאותה עת הוא היה היחיד שהשקיע כספים לשם רכישת הקרקע עליה נבנה לאחר מכן הפרויקט שהדירה בר' היא חלק ממנו. אילו היתה כוונתם של האיש ואביו כי חלוקת הזכויות תשקף את יחס ההשקעה הכספית שנעשתה לשיטתם רק על ידי אביו של האיש, היו נותנים לכך ביטוי כבר במסגרת ההסכם משנת 1999, אולם הדבר לא נעשה.

64. זאת ועוד, למעלה מהצורך יצוין כי אף אילו היה מקום לקבל את טענת האיש ואביו כי סוכם ביניהם לכתחילה שחלקו של האיש בדירה בר' יהיה 43% לאחר החזר הכספים שהוציא אביו (טענה אותה איני מקבלת), עדיין לא היה מקום להיעתר לסעד ההצהרתי לו עתר אביו של האיש. שכן, סיכום בדבר החזר השקעות לפני חלוקת תמורת מכר הנכס יכול לכל היותר להיות עילה לסעד כספי, ולא סעד הצהרתי של בעלות במלוא הזכויות.

65. לא זו אף זו, טענת אביו של האיש כי למעשה מלוא הזכויות בדירה בר' שייכות לו, אינה עולה בקנה אחד גם עם טענת האיש ואביו כי סוכם ביניהם שהאיש ישלם לאביו את שכר הדירה עבור התקופה שתחילתה בחודש נובמבר 2015 מתוך חלקו של האיש בתמורת מכר הדירה בר' (ראו בעניין זה טענת האיש בסעיף 304 לכתב ההגנה שהגיש בתביעה הרכושית). שהרי לפי התביעה לפסק דין הצהרתי לא נותר לאיש כל חלק בתמורת הדירה בר' ומכאן שלא ניתן יהיה להיפרע מחלקו בתמורת מכר הדירה להשבת החוב הנטען בגין אי תשלום שכר דירה.

66. אף שדי באמור כדי לקבוע שלאיש 43% מהזכויות בדירה בר' וכי זכויות אלה הן בנות איזון, יצוין כי לצורך מימון עלויות הבנייה נטלו בני הזוג הלוואה מובטחת במשכנתא בסך של 1,400,000 ₪. על בקשת ההלוואה חתומים שני בני הזוג. גם לנוכח זאת קשה מאוד לקבל את ניסיון האיש ואביו "להרחיק" את האישה מהזכויות בדירה בר' תוך שהם טוענים כי כלל אין לאיש זכויות בנכס אלא כל הזכויות שייכות לאביו, וכי מדובר בנכס שאינו בר איזון. אמנם, לטענת האיש ואביו, החזרי הלוואה משולמים בפועל מחשבון הבנק הרשום על שם אביו של

האיש, אולם, כאמור, לנוכח התנהלותם הכלכלית של האיש ואביו, בכך אין כדי להראות שלא מדובר בכספים השייכים לאיש. זאת ועוד, גם לטענת האיש ואביו הוראת הקבע לחיוב חשבון הבנק הרשום על שם אביו של האיש ניתנה רק ביום 30.8.18, קרי כאשר הצדדים כבר היו מסוכסכים, בעוד לכתחילה החשבון שצוין כחשבון ממנו ייפרעו החזרי המשכנתא הוא חשבון הבנק הרשום על שם האיש. גם בכך, ובבחינת למעלה מהצורך, יש כדי לתמוך במסקנה כי זכויות האיש בדירה בר' הן בנות איזון.

67. עוד יש לציין כי האיש ידע למסור בחקירתו הנגדית פרטים רבים אודות הדירה בר' ועלות מימון בנייתה ואף בכך יש כדי לתמוך במסקנה שלא היה אך בבחינת מי שיושב בצד ונהנה מהשקעות אביו, כפי שהאיש ואביו מנסים להציג.

68. הינה כי כן, תביעת אביו של האיש למתן פסק דין הצהרתי לפיו מלוא הזכויות בדירה בר' שייכות לו - נדחית. בגדר איזון המשאבים בין בני הזוג יובא בחשבון שווי 43% מהזכויות הרשומות על שם האיש בדירה בר', כערכן במועד הקרע (1.8.2018).

המגרש במושב נ':

69. על שם האיש רשומות זכויות במגרש במושב נ'. הוריו של האיש מתגוררים במושב זה ולטענת האיש, אביו קיבל מהמושב חלקה בהרחבה לשיכון בנים ונתן את החזקה לאיש במתנה לפני נישואי בני הזוג. האישה לא פרטה בכתב התביעה או בתצהיר עדותה הראשית מדוע לשיטתה זכויות האיש במגרש שייכות לה הגם שהתקבלו בידי האיש לפני הנישואין. כל שטענה האישה בעניין זה בתצהיר עדות הראשית הוא שטענת האיש שאביו נתן לו את הזכויות במגרש במתנה לפני הנישואין היא שקר, טענה עליה לא שבה בסיכומיה. משעה שמדובר בנכס שהתקבל בידי האיש לפני הנישואין, הרי שמדובר בנכס שאינו בר איזון.

70. בהתאם להלכה אשר התפתחה בפסיקה, המכונה "הלכת השיתוף הספציפי", אין להוציא מכלל אפשרות יצירת שיתוף בנכס חיצוני מסוים מכוח הדין האזרחי הכללי. אולם, לשם הקניית זכות לבן זוג בנכס חיצוני, לא די בעצם הנישואין, ארוכים ככל שיהיו, אלא על הטוען לשיתוף להוכיח קיומו של "דבר מה נוסף" המלמד על כוונת שיתוף בנכס הספציפי. אותו "דבר מה נוסף" יכול שיהיה השקעה משמעותית בנכס המלמדת על עירוב נכסים כללי, ויכול שיהיה הבטחות ומצגים אקטיביים שעשויים להביא להסתמכות (ראו: ע"א 8672/00 אבו-רומי נ' אבו-רומי,

פ"ד נו(6) 175 (2002); בע"מ 2948/07 פלונית נ' פלוני (18.4.2007); בע"מ 10734/06 פלוני נ' פלוני (14.3.2007); בע"מ 1398/11 אלמונית נ' אלמוני (26.12.2012). במסגרת דנג"ץ 8527/18 פלונית נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים (24.6.2021) פורטו שיקולים אותם ניתן להביא בחשבון בעת בחינת קיומו של דבר מה נוסף, כאשר אותם שיקולים אינם בבחינת רשימה סגורה, וכך: מקור הנכס - האם נקנה או התקבל כמתנה או כירושה, וככל שנקנה מי מימן את הרכישה; האם הנכס הגיע לידי בעליו לפני הנישואין או במהלכם; האם ניתנו לבן הזוג הטוען לשיתוף בטוחות כגון הערת אזהרה; התנהלותם הכספית-כלכלית של בני הזוג באשר לנכס למשל אם לקחו משכנתא במשותף למימון הרכישה או הבנייה; שאלת קיומן של השקעות כספיות בנכס מטעם בן הזוג הטוען לשיתוף; השתתפות שני בני הזוג בין בכסף ובין בעמל בשיפוץ משמעותי שבוצע בנכס, בתכנונו או בבנייתו; הבטחות או מצגים אקטיביים מצד בן הזוג הרשום כלפי משנהו; ככל שמדובר בבית המגורים של בני הזוג - משך הזמן שבו התגוררו בני הזוג בנכס; משך נישואי בני הזוג, אופי יחסייהם ושאלת קיומה של אווירת שיתוף ביניהם; האם לבן הזוג הטוען לשיתוף יש נכס חיצוני אחר שנותר רשום על שמו; וקיומם של ילדים משותפים.

71. במקרה שלפניי, האישה לא פרטה לאורך ההליך מהו לטענתה אותו "דבר מה נוסף" המקנה לה לשיטתה זכויות במגרש במושב נ' אף שמדובר בנכס חיצוני וממילא קיומו של דבר מה נוסף לא הוכח. האישה טענה כי האיש הבטיח לה שעל המגרש יבנו את בית חלומותיהם. אולם, טענה זו לא הוכחה והיא אף אינה עולה בקנה אחד עם טענות האישה בעניין בית המגורים, ההבטחות שהובטחו לה ביחס אליו וזכויותיה בו. בסיכומיה טענה האישה כי האיש ואביו לא הסבירו מאין ומתי שולמו כספים לרשות מקרקעי ישראל, הוצאות פיתוח והטילים. אלא שהטענה ששולמו כספים לאורך הנישואין לטובת נכס זה נטענה לראשונה בסיכומים ומשכך היא עומדת בניגוד לכלל לפיו בעל דין אינו יכול לחרוג מגדר המחלוקת כפי שהותוותה בכתבי הטענות (ע"א 6799/02 יולזרי נ' בנק המזרחי המאוחד בע"מ, פ"ד נח(2) 145, 151 (2003); ע"א 4299/17 ויצמן נ' חברת חלקה 51 בגוש 7060 בע"מ (8.10.2020)). מעבר לכך ואף לעיצומם של דברים, על האישה הטוענת לשיתוף ספציפי בנכס חיצוני מוטל הנטל להוכיח כי אכן התקיים שיתוף, וככל שהיא חפצה לטעון כי שולמו סכומי כסף משמעותיים לאורך שנות הנישואין לטובת הנכס החיצוני, היה עליה לטעון כך ולהוכיח טענותיה, והיא אינה יכולה להסתפק בכך שבחקירותיהם הנגדיות לא זכרו האיש ואביו את פרטי התשלומים. האישה אף העידה כי אינה יודעת על השבחת נכסים הרשומים על שם האיש או על השקעת כספים בהם במהלך הנישואין, למעט בדירה בר' (פרוטוקול מיום 11.11.20, עמ' 74). זאת ועוד, גם אם שולמו סכומי כסף לאורך שנות הנישואין לטובת הנכס

החיצוני, אין בעובדה זו כשלעצמה כדי להוכיח כוונת שיתוף ביחס לנכס זה, בהעדר הוכחה כי מדובר בסכומים משמעותיים וכי הכספים ששולמו הם כספים משותפים לבני הזוג ובשים לב לכך שלא מדובר בנכס ששימש למגורי בני הזוג.

72. לנוכח האמור לעיל, משעה שזכויות האיש במגרש במושב נ' אינן בנות איזון ואף לא הוכח לגביהן השיתוף ספציפי, דין עתירת האישה ביחס לנכס זה להידחות.

שישית הזכויות בבניין בי':

73. לפי נסח לשכת רישום המקרקעין שצורף לתצהיר עדותו הראשית של אביו של האיש, שישית מהזכויות בבניין בי' רשומות על שם האיש משנת 1995, קרי כ- 4 שנים לפני המועד בו נישאו בני הזוג. מכאן כי מדובר בזכויות שאינן בנות איזון.

74. לטענת האישה, במהלך השנים הבניין בי' הושבח הודות לכספים שהשקיעו האיש ואביו. אולם, טענה זו לא נתמכה בכל אסמכתא ולא הוכחה. כאמור, בחקירתה הנגדית העידה האישה כי אינה יודעת על השבחת נכסים או השקעת כספים בנכסים הרשומים על שם האיש, למעט הדירה בר'. זאת ועוד, לנוכח ההסכם משנת 1999 לפיו הזכויות הרשומות על שם האיש יהיו בבעלות האיש ואביו לפי החלקים שנקבעו שם, קשה מאוד לקבל את טענת האישה כי האיש התכוון לשתף אותה בזכויותיו בנכס זה. טענה כאמור מייחסת לאיש כוונת השיתוף העומדת בסתירה לאופן בו הובעה כוונתו באופן מפורש בהסכם משנת 1999. לא עלה בידי האישה להוכיח כי זכויות האיש בבניין בי' משותפות לצדדים מכוח הלכת השיתוף הספציפי.

75. אביו של האיש עתר בתביעה לפסק דין הצהרתי שהגיש, כי ייקבע שהוא בעלים של 57% מהזכויות הרשומות על שם האיש בנכס זה, וזאת לפי ההסכם משנת 1999. בשים לב להוראותיו של ההסכם משנת 1999 ולעמדת האיש המסכים לעתירה זו, דינה של עתירה זו להתקבל.

76. משכך, יש לדחות את עתירת האישה ביחס לזכויות האיש בבניין בי' ולקבל את עתירת אביו של האיש ביחס לזכויות הרשומות על שם האיש בנכס זה ולקבוע כי 57% מהזכויות הרשומות על שם האיש שייכות לאביו של האיש.

קרקע בג':

77. לטענת האישה על שם האיש רשומות זכויות בקרקע בג' והיא זכאית למחצית הזכויות. האישה לא פרטה מכוח איזה דין לשיטתה היא זכאית למחצית הזכויות שעל שם האיש בנכס זה. כעולה מהסכם הרכישה שהוגש לתיק, הזכויות בקרקע נרכשו על ידי האיש ביום 00.00.1996, היינו כשלוש שנים לפני מועד הנישואין. מכאן שמדובר בנכס שאינו בר איזון. האישה לא טענה וממילא לא הוכיחה כל נסיבה אשר יכולה להיחשב כמקנה לה זכויות בנכס מכוח הלכת השיתוף הספציפי. אף בהקשר לנכס זה ראו עדות האישה כי אינה יודעת על השבחה במהלך נישואין או על השקעת כספים במהלך הנישואין, ואף בקשר לנכס זה דומה כי טענה לכוונת שיתוף עומדת בסתירה להסכם המפורש משנת 1999. האיש העיד אמנם כי הנכס הושבח לאורך הנישואין, אולם לטענתו זאת כתוצאה מכך שהפך לפארק לאומי ומכאן שלא כתוצאה מהשקעות או פעולות מצדו (חקירתו הנגדית של האיש עמ' 15.2.21 עמ' 98). משעה שמדובר בנכס חיצוני ולא הוכח לגביו שיתוף ספציפי, דין טענת האישה ביחס לנכס זה להידחות.

78. אביו של האיש עתר בתביעה למתן פסק דין הצהרתי כי ייקבע ש- 57% מהזכויות הרשומות על שם האיש בקרקע בג' שייכות לו. עתירה כאמור עולה בקנה אחד עם ההסכם משנת 1999 והיא מוסכמת על האיש ועל אביו ומשכך דינה להתקבל.

79. משכך, יש לדחות את עתירת האישה ביחס לזכויות האיש בקרקע בג' ולקבל את עתירת אביו של האיש ביחס לזכויות הרשומות על שם האיש בנכס זה ולקבוע כי 57% מהזכויות הרשומות על שם האיש שייכות לאביו של האיש.

בית המגורים :

80. על פי נסח הטאבו שצורף לתיק בית המשפט, הזכויות בבית המגורים רשומות על שם אביו של האיש משנת 1981. בני הזוג מתגוררים בבית המגורים משנת 2005, הם התגוררו בו יחד עם ילדיהם עד למועד הפירוד משך כ- 13 שנים והאישה והילדים עודם מתגוררים בבית המגורים. כאמור, לטענת האישה, חרף הרישום על שם אביו של האיש, הזכויות בבית המגורים שייכות לבני הזוג בחלקים שווים. מנגד, הגיש אביו של האיש תביעה לפינוי האישה מבית המגורים וכן תביעה כספית לחיובה בתשלום דמי שכירות. טענות אלה תיבחנה ותוכרענה כעת.

81. לא עלה בידי האישה להוכיח את טענתה כי זכויות הבעלות בבית המגורים שייכות לבני הזוג בחלקים שווים, חרף רישומן על שם אביו של האיש. סעיף 125(א) לחוק המקרקעין מורה כי רישום בפנקסים יהווה ראיה חותכת לתכנון. מדובר בחזקה

שאינה חלוטה, הניתנת לסתירה. אולם, בשל חשיבות הרישום, אשר נועד ליידע כי רישום הוא סופי, אמין ומשקף נכונה את הזכויות הרשומות בו על מנת לאפשר לציבור להסתמך עליו, הנטל לסתירת הרישום ולהוכחת הטענה כי הוא אינו משקף את מצב הדברים האמיתי, הוא נטל כבד מאוד (ע"א 2576/03 אהובה וינברג נ' האפוטרופוס הכללי לנכסי נפקדים (21.7.2007)). בחינת הטענות והראיות שהובאו מעלה כי האישה לא עמדה בנטל זה ואף לא עמדה בנטל הרגיל במשפט אזרחי של מאזן ההסתברויות.

82. את טענתה לבעלות בבית המגורים ביקשה האישה לבסס על טענות עובדתיות חלופיות וסותרות. כך, מצד אחד טענה האישה כי הוריו של האיש נתנו לבני הזוג את הזכויות בבית המגורים במתנה תוך הבטחה כי יוכלו להתגורר בו כל חייהם ולעשות בו מנהג בעלים. האישה אף המשיכה וטענה כי בשנת 2000 התכוונו הצדדים לרכוש דירה, אך בסופו של דבר לא פעלו, כן לאחר שהאיש הודיע לה כי בית המגורים התפנה וכי אביו הציע לתת לבני הזוג את הבית במתנה "חלף אשר יקנו דירה בכסף מלא" (סעיף 11 לסיכומים). מצד שני טענה האישה כי בשנת 2002 רכש האיש מאביו את הזכויות בבית המגורים (סעיף 14 לסיכומים). שתי הטענות אינן מתיישבות זו עם זו ואינן יכולות לדור בכפיפה אחת. שהרי, אם הזכויות בבית המגורים ניתנו לבני הזוג במתנה, אין כל היגיון בטענה שלאחר מכן האיש גם רכש אותן בתמורה. זאת ועוד, הטענה שהזכויות בבית המגורים נרכשו בתמורה אף אינה מתיישבת עם טענת האישה כי הסיבה שבני הזוג עברו להתגורר בו לכתחילה היתה חיסכון בכספים שהיו מוציאים אילו נדרשו לרכוש דירה למגוריהם. סתירה עובדתית זו משליכה על העדר מהימנות כל אחת מגרסאות האישה באשר לדרך בה לשיטתה קיבלו הצדדים לידיהם את זכויות הבעלות בבית המגורים.

83. זאת ועוד, האישה כלל לא טענה וממילא לא הוכיחה, מדוע - ככל שהזכויות בבית המגורים נמכרו או הוענקו במתנה לבני הזוג - הדבר לא מצא ביטוי ברישום בפועל. האישה לא הציגה כל גרסה אשר יכולה להסביר את טענתה כי המרשם אינו משקף את הבעלות בפועל, לא כל שכן הוכיחה גרסה כאמור.

84. בנוסף, על פי סעיף 7 לחוק המקרקעין, עסקה במקרקעין טעונה רישום, היא נגמרת ברישום ואם לא נגמרה ברישום רואים אותה כהתחייבות לעשות עסקה. סעיף 8 לחוק המקרקעין מורה כי התחייבות לעשות עסקה במקרקעין טעונה מסמך בכתב. אף בהתאם לחוק המתנה, תשכ"ח-1968, מתנה במקרקעין נגמרת ברישום הזכויות על שם המקבל, וככל שמדובר בהתחייבות לתת מתנה נדרש מסמך בכתב (סעיף 5(א)). האישה לא הצביעה על הסכם בכתב כמו גם על כל מסמך כתוב אחר אשר

יכול לתמוך בטענותיה לפיהן זכויות הבעלות בבית המגורים שייכות לבני הזוג. העדרו של מסמך בכתב בולט במקרה זה על רקע העובדה שכאשר האיש ואביו חפצו לקבוע חלוקת זכויות ביניהם הם דאגו לעשות זאת במסגרת הסכם בכתב (כך פעלו במסגרת ההסכם משנת 1999).

85. אין זה ממן המקרים החריגים בהם ניתן או מוצדק להתגבר על העדרו של כתב ולהכיר בעסקה להעברת זכויות בעלות במקרקעין. האישה לא טענה וממילא לא הוכיחה מהם פרטי העסקה, וכאמור העלתה בעניין זה טענות עובדה סותרות. האישה לא טענה מה היתה תמורת המכר שסוכמה (ככל שמדובר בעסקה בתמורה) וממילא לא הוכיחה כי זו שולמה (השווה עם: ע"א 986/93 קלמר נ' גיא, פ"ד נ(1) 195 (1996); ע"א 8234/09 שם טוב נ' פרץ (21.3.2011)). אמנם, כטענת האישה, על פי נסח לשכת רישום המקרקעין, בשנת 2002 נרשמה על זכויות אביו של האיש בבית המגורים משכנתא לטובת בנק לאומי למשכנתאות בסך של 1,036,595 ₪ ובשנת 2009 נרשמה על זכויותיו משכנתא נוספת לטובת בנק לאומי למשכנתאות על סך 394,000 ₪. אולם, האישה לא הוכיחה כי בני הזוג הם שהחזירו את ההלוואות בגינן נרשמו המשכנתאות. לטענת האישה דפי הבנק שצורפו וסומנו ת/1 מלמדים שהאיש שילם לאביו כספים עבור החזרי המשכנתאות, אולם דפי בנק אלה לא מתייחסים לכל השנים שמאז ניטלו המשכנתאות וספק אם ההעברות מחשבון האיש לחשבון אביו היו בגין החזרי המשכנתאות דווקא. עצם העובדה שלאורך השנים נרשמו משכנתאות על זכויותיו של אביו של האיש בנכס ודאי שאין בה כדי לתמוך בטענה שזכויות הבעלות לא היו שייכות לו. העובדה שזכויות אביו של האיש מושכנו יכולה דווקא ללמד שהזכויות נותרו בבעלותו. מעבר לאמור, אף אם החזרי ההלוואות שהובטחו במשכנתאות שולמו בפועל מתוך חשבון הבנק המתנהל על שם האיש אשר העביר כספים לחשבון הבנק המתנהל על שם אביו, אין בכך לבד כדי להביא למסקנה כי זכויות הבעלות בבית המגורים שייכות לבני הזוג. בהחלט יתכן מצב בו הורה יאפשר לבנו למשכן את זכויותיו בנכס מסוים לטובת נטילת הלוואה לצרכי הבן, כאשר בהחזר ההלוואה יישא הבן ובכך אין כדי לשנות את הבעלות בנכס או בהכרח כדי ללמד כי הבן הוא הבעלים.

86. האישה טענה כי בני הזוג השקיעו כספים רבים בשיפוץ בית המגורים, אשר כלל ריצוף הבית והחלפת חלונות ודלתות בחודש --- 2005, וכן שיפוץ נרחב ויסודי בחודש --- 2015. לדבריה, סך הכל השקיעו בני הזוג בשיפוץ בית המגורים סך של 424,000 ₪. את הטענה בעניין עלות שיפוץ בית המגורים ביקשה האישה לבסס על חוות דעת שמאי אשר צורפה מטעמה לתצהיר עדותה הראשית. אולם, האישה לא היתה רשאית לצרף חוות דעת של מומחה מטעמה בלא ליטול רשות מוקדמת מבית

המשפט (ראו: סעיף 8(ג) לחוק בת המשפט לענייני משפחה, תשנ"ה-1995; תקנה 25 לתקנות בית משפט לענייני משפחה (סדרי דין), תשפ"א-2020, ובמתכונתה הקודמת תקנה 258. יב לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984; וכן ראו בע"מ 8457/11 פלוני נ' פלונית (3.1.2012)). זאת ועוד, בחוות דעת השמאי נכתב כי היא "נערכה בהתאם להצהרת [האישה] לעניין מועדי שיפוץ וסוגי עבודות שבוצעו כשהם נראים לעין ואכן סביר שבוצעו בפועל בתקופת זמן הזה", ומכאן שהיא מבוססת גם על דברי האישה. מכל מקום, השמאי לא התייצב בבית המשפט על מנת להיחקר על חוות דעתו, לא ניתנה לצד שכנגד הזדמנות לחקור אותו על חוות דעתו ולא ניתן לבסס ממצאים על חוות הדעת.

יתר על כן, גם אם היה מקום לקבל את טענת האישה בעניין עלות השיפוץ, האישה לא הוכיחה כי בני הזוג הם שנשאו בעלות זו. האיש הכחיש מכל וכל השקעה מצד בני הזוג בשיפוץ בית המגורים וטען כי לא השקיעו "ולו שקל אחד בבית בה". לדבריו, אביו ביצע שיפוץ יסודי בבית המגורים עובר לכניסתם של בני הזוג להתגורר בו, ובשנת 2015 הוחלפה צנרת בשירותים במימון אביו (סעיף 290 לתצהיר עדות הראשית). הכחשתו הגורפת של האיש אודות השקעות של בני הזוג בבית המגורים הופרכה, שכן הן האיש והן אביו הודו שבני הזוג מימנו את שיפוץ המטבח בבית המגורים, לדבריהם בעלות של 21,150 ₪ (סעיף 77 לתצהיר עדותו הראשית של אביו של האיש; סעיף 119 לתצהיר עדותו הראשית של האיש). אולם, לא עלה בידי האישה להוכיח את טענתה בעניין עלות שיפוץ בית המגורים ואת טענתה כי בני הזוג הם שנשאו במימון בסכום הנטען על ידה. אף שהכחשתו המוחלטת של האיש בעניין השקעה בבית המגורים הופרכה, אין מקום לקבל במקרה זה את גרסת האישה המבוססת על עדותה בלבד, שכן עדות האישה לא התאפיינה בדיוק רב. כך האישה לא ידעה להסביר בחקירתה הנגדית כיצד במסגרת בקשה שהגישה ללשכת ההוצאה לפועל לאכיפת חיוב האיש בתשלום המזונות הזמניים, הצהירה כי הדירה בר' אינה ממושכנת אף שהיא חתמה עם האיש על בקשה לנטילת משכנתא (פרוטוקול מיום 11.11.20 עמ' 23). כמו כן, האישה מסרה גרסה לא נכונה בבקשה לצו הגנה שהגישה וראו בעניין זה פסק הדין שניתן ביום 30.12.18. זאת ועוד, בתצהיר עדותה הראשית טענה האישה כי בני הזוג התגוררו בבית המגורים משנת 2002, וזאת הגם שאותה עת הם התגוררו בדירה שכורה, ועברו לגור בבית המגורים רק בשנת 2005 (סעיף 63 לתצהיר עדותה הראשית; פרוטוקול מיום 11.11.20 עמ' 80). יודגש כי חרף אי הדיוקים האמורים, האיש ואביו לא הוכיחו כלל ועיקר כי "האישה הזאת היא שקרנית פתולוגית ... היא לא מפסיקה לשקר" (עמ' 31 ש' 15 - 16) ואיני מקבלת את טענת בא כוחם כי "המהימנות שלה אפסית" (ש' 22). בהקשר זה יש להתייחס גם לכך שהאיש ואביו לא הקפידו על הגרסאות שמסרו לבית

המשפט וזאת בלשון המעטה, ובנושאים שונים הצהרותיהם הופרכו כליל, הוכח כי הם הכמינו מהאישה ומבית המשפט עובדות מהותיות ואף הצהירו דברים שאינם נכונים, וכל זאת כמפורט לאורכו ולרוחבו של פסק הדין.

מכל מקום, אף אם בני הזוג השקיעו כספים משותפים בשיפוץ בית המגורים, אין בעובדה זו כשלעצמה כדי להעניק להם בעלות בנכס או כדי ללמד על כך שהזכויות בנכס ניתנו להם - במתנה או בתמורה - אלא ניתן לתת כך ביטוי בעת בחינת זכות השימוש שניתנה לבני הזוג בבית המגורים, אופיה, תנאיה ותנאי ביטולה וכל זאת כפי שיפורט בהמשך.

87. האישה הפנתה להלכת השיתוף הספציפי וטענה כי בהתאם לה יש לקבוע שהזכויות בבית שייכות לבני הזוג, ובפרט לנוכח העובדה שמדובר בבית מגורים. אולם, במקרה זה אין צורך לפנות להלכה זו אשר מהותה, כמפורט לעיל, מתן אפשרות לבן זוג להוכיח שיתוף בנכס מסוים הגם שמדובר בנכס חיצוני שלא חל לגביו הסדר איזון משאבים. כאן, כלל לא מדובר בנכס אשר הזכויות בו רשומות על שם מי מבני הזוג, אלא הזכויות רשומות על שם אביו של האיש, והיו רשומות על שמו, כאמור, עוד שנים רבות לפני המועד בו נישאו בני הזוג. לא מדובר בזכות לגביה חל הסדר איזון משאבים וברור שאין כל מניעה מושגית כי האישה תנסה להוכיח שהזכויות בנכס זה שייכות לבני הזוג, למרות האופן בו הן רשומות. אולם לא עלה בידי האישה להוכיח כי זכויות הבעלות בנכס שייכות לבני הזוג וזאת גם כאשר מביאים בחשבון את העובדה שמדובר בנכס אשר שימש למגוריהם של בני הזוג וילדיהם.

88. עם זאת, שוכנעתי כי לבני הזוג ניתנה זכות להתגורר בבית המגורים ללא תמורה, כחלק מהסכם בין האישה, האיש ואביו של האיש. איני מקבלת את טענת האיש ואביו לפיה בני הזוג היו במעמד של שוכרים רגילים בבית המגורים. בתביעה הכספית שהגיש טען אביו של האיש כי בני הזוג שילמו לו דמי שכירות "מידי חודש", עד לחודש נובמבר 2015 (סעיף 24 לכתב התביעה). טענה זו לא הוכחה. בחקירתו הנגדית לא ידע אביו של האיש להשיב כשנשאל כיצד שולם לו שכר הדירה, ותשובתו בעניין זה היתה מבולבלת, וכך: "מזומן, העברות, לא יודע, הכל" (פרוטוקול מיום 11.11.2020 בעמ' 147 ש' 30), וכשנשאל האם שילם גם בשיקים השיב "לא זוכר" (עמ' 148 ש' 4). האיש ואביו לא צרפו ולו אסמכתא אחת לתשלום שכר דירה בפועל, וזאת אף שלטענתם שכר הדירה שולם מידי חודש בחודשו משך כ- 10 שנים, מאז החלו בני הזוג לגור בבית המגורים בשנת 2005 ועד לחודש נובמבר 2015 שאז חדלו לדבריהם לשלם. כאמור, חזקה על בעל דין שלא ימנע מבית

המשפט ראייה שאילו היה מביאה היתה יכולה לתמוך בטענתו. בהתאם, מכך שהאיש ואביו לא תמכו טענתם בעניין תשלום שכר דירה בפועל בכל ראייה, ניתן ללמוד שטענתם בעניין זה אינה נכונה וכי בני הזוג וילדיהם התגוררו לאורך כל השנים בבית המגורים מבלי שנדרשו לשלם לאביו של האיש שכר דירה ומבלי ששילמו בפועל.

89. לכתב התביעה שהגיש ואשר בו עתר לפינוי האישה מבית המגורים וכן לכתב התביעה שבו עתר לחיוב האישה בתשלום שכר דירה, צרף אביו של האיש חוזה שכירות אחד בלבד, נושא תאריך 13.9.2015, עליו חתומים האיש ואביו, ובו נקבע תשלום בסך של 5,200 ₪ לחודש לתקופה של 12 חודשים עם אופציה להארכת התקופה ל- 12 חודשים נוספים. לתצהיר עדותו הראשית צרף אביו של האיש חוזה שכירות נוסף עליו חתומים האיש ואביו, נושא תאריך 17.3.2005, אשר תקופת השכירות הקבועה בו היא עד ליום 25.3.2006. אביו של האיש לא נתן הסבר כיצד זה צץ פתאום חוזה שכירות נוסף אשר לא צורף לכתב התביעה. זאת ועוד, האיש ואביו לא הסבירו איך יתכן שיש בידיהם שני הסכמי שכירות בלבד, המתייחסים לתקופה של שנים בודדות, הגם שלשיתתם בני הזוג שכרו את בית המגורים מאביו של האיש תקופה בת למעלה מ- 10 שנים. אף בכך יש כדי להחליש את גרסתם בעניין קיומה של שכירות.

90. אמנם לטענת אביו של האיש אשר לא הוכחשה, הסכם השכירות משנת 2015 הוצג במסגרת הליך שהתנהל בלשכת ההוצאה לפועל שהתנהל נגד האישה, וזאת לתמיכה בטענת אביו של האיש כי המיטלטלין שבנכס שייכים לו. אולם, בעובדה זו אין כדי לסתור את הטענה כי הסכם השכירות אינו משקף הסכמות אמתיות וכי בפועל לא שולמו דמי שכירות מעולם. נהפוך הוא, העובדה שבהסכם השכירות משנת 2015 נעשה שימוש במסגרת הליך הוצאה לפועל מלמדת כי לצדדים היו אינטרסים כאלה ואחרים לחתום על הסכם שכירות הגם שלא היתה שכירות בפועל.

91. כאמור, האיש ואביו טענו כי בחודש נובמבר 2015 נקלע עסקו של האיש לקשיים ומשכך סוכם בין האיש לבין אביו כי תשלום שכר הדירה יידחה והוא ישולם מחלקו של האיש בתמורת מכר הדירה בר'. איני נותנת כל אמון בגרסה זו. אף אילו עסקו של האיש היה נקלע לקשיים, לאיש זכויות נוספות בנכסי מקרקעין שונים, חלקם בשותפות עם אביו, ואין כל היגיון בכך שבני הזוג יצברו חוב בגין אי תשלום שכר דירה ולא יעשו שימוש באותם נכסים השייכים לאיש לפרעון החוב ואשר לכל הפחות חלקם גם מניבים הכנסה נזילה. יתר על כן, אביו של האיש הודה כי בשנת

2015 הוחלף המטבח בבית המגורים וזאת במימון בני הזוג. לטענת אביו של האיש, עלות השיפוץ היתה בסך של 21,150 ₪ וסוכם כי סכום זה יקוזז מחוב השכירות (סעיף 28 לכתב התביעה). מכאן שהטענה שסוכם שלנוכח מצבו הכלכלי של האיש ייצבר חוב שכירות, משוללת כל היגיון. שהרי לא יתכן שלא היה לבני הזוג מניין לשלם שכר דירה ומשום כך צברו חוב לאביו של האיש, אולם כן היה להם מניין לשלם עבור החלפת המטבח בבית המגורים.

92. הינה כי כן, טענות האיש ואביו לפיה בין בני הזוג לבין אביו של האיש סוכם כי ישלמו לאביו של האיש שכר דירה עבור מגוריהם בבית המגורים, כי שולם שכר דירה בפועל לאורך כל השנים עד לחודש נובמבר 2015 וכי במועד זה סוכם כי החוב שייצבר בגין אי תשלום שכר דירה ישולם מחלקו של האיש בתמורת מכר הדירה בר' - נדחות. שוכנעתי כי בני הזוג התגוררו בבית המגורים מבלי ששילמו לאביו של האיש עבור כך תשלום כלשהו ומבלי שנדרשו לשלם. על כן, יש לדחות את התביעה הכספית שהגיש אביו של האיש נגד האישה.

93. בתביעת הפינוי שהגיש אביו של האיש, נטען כי הואיל ובני הזוג שוכרים את בית המגורים מאביו של האיש, והואיל ותמה תקופת השכירות שנקבעה בחוזה מיום 13.9.2015, ומשעה שהאיש הורחק מבית המגורים, יש להורות על פינוי האישה מבית המגורים. מעת שנדחתה טענת אביו של האיש כי מגורי בני הזוג בבית המגורים הם מכוח חוזה השכירות, הרי שיש לדחות את טענתו כי משתמה תקופת השכירות שנקבעה באותו חוזה יש להורות על פינוי האישה מבית המגורים. יוער בהקשר לכך כי עצם הגשת תביעת הפינוי בעיתוי בו הוגשה היא התנהלות בחוסר תום לב. שהרי, אף לפי שיטתו של אביו של האיש (אשר נדחתה) תקופת השכירות תמה עוד בחודש ספטמבר 2017, אולם תביעת הפינוי הוגשה רק למעלה משנה לאחר מכן, בחודש ינואר 2019, וממש בסמוך לאחר שניתן צו הגנה נגד האיש אשר אסר עליו להיכנס לבית המגורים. ברור אפוא כי הטעם להגשת תביעת הפינוי לא היה תום תקופת השכירות הנטענת, אלא העובדה שהאיש הורחק מבית המגורים.

94. האישה טענה כי יש לה זכות שימוש בבית המגורים שאינה ניתנת לביטול. הלכה היא, כי רשות שנותן בעל מקרקעין לאחר להחזיק או להתגורר במקרקעין שלו, יכול שתהיה מעוגנת בחוזה ותצמיח למקבל הרשות זכות חוזית כלפי בעל המקרקעין, ויכול שתינתן כ"רשות גרידא" ללא כוונה ליצור התחייבות חוזית, כביטוי של רצון טוב, בלי שתצמיח למקבל הרשות זכות כלשהי כלפי בעל המקרקעין (רע"א 1156/02 חיר נ' לידאי, נז(3) 943 (2003); נ' זלצמן, רישיון במקרקעין, הפרקליט, כרך מ"ב (תשנ"ה) עמ' 24). ככלל, רשות במקרקעין אינה

מותנית בהסכם מפורש ודי שניתן יהיה להסיק מהתנהגות בעלי המקרקעין כי הסכימו בדיעבד לשימוש של אחר ברכושם (ע"א 463/79 ג'בראן נ' ג'בראן, לו(4) 403 (1982)). הסקתה של רשות שימוש בלתי הדירה מכללא ומכוח הנסיבות בלבד תעשה מתוך משנה זהירות, שהרי משמעותה היא שלילת אפשרות הבעלים לממש את זכותם הקניינית (עמ"ש (מרכז) 5174-09-15 א.ג.נ' א.מ (19.2.2017)).

הפסיקה הבחינה בין הרשאה שניתנה בתמורה, הניתנת לביטול בכפוף להוראות דיני החוזים הכללים לבין הרשאה ללא תמורה הניתנת על פי רוב לביטול "כהרף עין" מיד עם גילוי דעתו של המרשה שאין הוא מעוניין בהמשך מתן הרשאתו. אולם, נקבע כי "על אף שכך, אפשר שבמקרים חריגים נכיר ברישיון כבלתי הזיר וזאת כאשר עקרונות הצדק ותום הלב דורשים זאת וכאשר ברי לנו כי הנסיבות יצרו הסתמכות צפויה הגיונית ולגיטימית של מקבל הרשות, לפיה הרשות שניתנה לו הינה לצמיתות" (עמ"ש (מרכז) 5174-09-15 הנ"ל; ראו גם: ע"א 5136/91 קוגלמס נ' קוגלמס, מט(2) 419 (1995); ע"א 2836/90 בצר נ' צילביץ, מו(5) 184 (1992)). נפסק, כי "ההשתק הקנייני, כמו גם עקרון תום הלב, מחייבים לבחון את טיבה של מערכת היחסים שנוצרה, לא רק במשקפיו של הדין הפורמלי אלא גם על פי שיקולי צדק, תוך בירור השאלה האם יהיה זה צודק בנסיבות העניין הנדון לאפשר לבעל המקרקעין לחזור בו מהרשות שנתן למשתמש ולתבוע סילוק מהנכס. בית המשפט, משיקולים של צדק, רשאי למנוע את ביטול הרשות, או להתנות את הביטול בתשלום פיצויים בגין ההשקעות שהשקיע המקבל או כנגד הנזק שנגרם לו, הכל על פי הנראה נכון וצודק בעיני ביהמ"ש ותוך איזון האינטרסים של שני הצדדים - המרשה והמורשה..." (עמ"ש (מרכז) 37005-01-14 פלוני נ' פלוני (30.12.2014)). על בית המשפט להתחשב, בין היתר, בכוונת הצדדים, בתנאי הרישיון להשתמש במקרקעין, בציפייה שיצר בעל המקרקעין אצל בעל הרישיון, במידת הסתמכותו של זה האחרון על הרישיון שניתן ובנזק שנגרם לו עקב כך. בנסיבות מתאימות, בית המשפט יכול להגיע למסקנה שאין בעל המקרקעין רשאי לבטל את הרישיון שנתן (רע"א 2701/95 תחסין מוחי אלדין כנעאן ואח' נ' אחמד עבד אלטיף גזאוי, פ"ד נג(3) 151 (1999)).

95. באשר לפיצוי בגין ביטול רישיון הניתן לביטול, נפסק כי ביטול הרישיון אינו מקנה לבעליו זכות לקבל פיצויים בעקבות ביטול הרישיון, אלא פיצויים בגין השבחת הקרקע בלבד ואף זאת מכוח שיקולי צדק (ראו: ע"א 618/05 דיאמנשטיין נ' מחלקת עוזות ציבוריות - מדינת ישראל (21.3.2007)). עוד נקבע בעניין קביעת שיעור הפיצוי, כי יש לערוך בחינה של שיעור ההשקעות שהושקעו בנכס תוך חישוב ברור ומדויק על בסיס ראיות מוצקות (בע"מ 1894/16 פלוני נ' פלונית (10.5.2017)).

כאשר קיים קושי לשום את שווי ההשבחות שבוצעו בנכס משום השתייכות הצדדים לחברה מסורתית בה הבעל ממלא את תפקיד המפרנס והשולט בהתנהלות הכספית-כלכלית ואילו האישה ממלאת את תפקיד בת הזוג הביתית ודואגת לגידול הילדים ולמשק הבית, קבע כבוד השופט ס' גיוסי בעמ"ש (חיפה) 4194-10-17 א' ח' נ' ר' ח' (8.1.2019), כי "יש להקל עם האשה בפן הראייתי לשם הוכחת גובה ההשבחה וייתכן אף כי במקרים המתאימים, לפסוק פיצוי על דרך האומדנא. האמור הוא בהיבט של הוכחת גובה ההשקעה, כך ששיקולי צדק המנחים את בית משפט לענייני משפחה, יחייבו התאמת הדרישות הראייתיות לאותן נסיבות מיוחדות". במקרה אחר שנדון בעמ"ש (חיפה) 16551-06-19 פלונית נ' אלמוני (9.1.2020), נפסק על ידי דעת הרוב מפי כבוד השופט נ' סילמן כי "בהינתן פסיקת כב' בית המשפט העליון, בבע"מ 1894/16 יש לאבחן לכל הפחות את בני החברה הערבית ובני החברה הדרוזית מההלכה שנפסקה. מודע אני לכך שמדובר בהסכם מכללא בין בני זוג לבין בעלים צד ג', אך סבורני כי קיימים טעמים המצדיקים האבחון, ובמיוחד ההסדר הקנייני המיוחד הנוהג בחברה". באותו מקרה, נפסק פיצוי בגין ביטול הרישיון החורג מהיקף ההשקעות בנכס, והכולל גם פיצוי על הסתמכות האישה אשר במשך תקופה ארוכה טיפלה בילדי הצדדים ולא חסכה לקורת גג לעתיד מתוך הסתמכות ואמונה כי הובטחה לה קורה מעל ראשה.

96. במקרה שלפניי, אילו היה מקום לבחון את מערכת היחסים בין הצדדים לפי דיני הרישיון במקרקעין בצורה דווקנית, הרי שיישומן של הלכות בית המשפט העליון אשר הובאו לעיל היה מוביל למסקנה כי יש להורות על פינוי האישה והילדים מבית המגורים, תוך פיצוי האישה בגין השקעותיה אשר הוכחו. האישה לא הוכיחה כי במקרה זה מתקיימות נסיבות חריגות אשר יצרו הסתמכות צפויה ולגיטימית שלה לקבלת רשות מגורים ללא תמורה לצמיתות, תוך פגיעה בזכות אביו של האיש ליהנות מקניינו, ומכאן שמדובר ברשות הדירה. משעה שאביו של האיש הגיש תביעת פינוי הרי שהוא גילה דעתו כי הרשות בוטלה. הואיל ועלה בידי האישה להוכיח אך כי בני הזוג השקיעו בשיפוץ המטבח בבית המגורים הרי שזהו גובה הפיצוי שניתן היה לפסוק לטובתה. במקרה זה, גם הגמשת הנטל הראייתי פסיקת פיצוי על דרך האומדנא לא היה בו כדי לסייע. שכן, ההתנהלות הכלכלית-עסקית המשותפת של האיש ושל אביו מקשים מאוד להוכיח לא רק את גובה ההשבחה אלא גם את השאלה מכספו של מי נעשתה השבחה זו. למעשה, ההשקעה הכספית היחידה מצד בני הזוג שעלה בידי האישה להוכיח היא זו אשר אביו של האיש הודה בה. איני סבורה כי במקרה זה התוצאה הנכונה - הן מבחינה משפטית, הן מבחינה

עובדתית והן מבחינת שיקולי תום לב וצדק - היא פינוי האישה והילדים מבית המגורים על אתר תוך מתן פיצוי לאישה בגובה ההשקעה שהוכיחה.

97. שוכנעתי כי במקרה שלפניי נכרת בין הצדדים הסכם משפחתי משולש, אשר הצדדים לו הם האישה, האיש ואביו של האיש, במסגרתו הוסדרו בין היתר מגורי האישה וילדי בני הזוג בבית המגורים. משכך יש להשקיף על מערכת היחסים בין הצדדים דרך דיני החוזים ובהתאם להסכם אותו כרתו הצדדים. בהתאם לסעיף 23 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, חוזה יכול שייעשה בעל פה, בכתב או בצורה אחרת, זולת אם היתה צורה מסוימת תנאי לתוקפו על פי חוק או הסכם בין הצדדים. במקרה שלפניי אמנם החוזה עוסק גם בזכות שימוש במקרקעין, אולם לנוכח טיבה של הזכות והעובדה שלא מדובר בזכות בעלות אלא בזכות שימוש בלבד שהיא זכות "חלשה" יותר, וכן בשים לב למכלול נסיבות המקרה כפי שיפורט להלן, אשר יש בהן כדי ללמד על קיומו של ההסכם בפועל, על הסתמכות מצד האישה על ביצוע ההסכם ועל שינוי מצבה לרעה - יש להכיר בתוקפו של החוזה חרף העדרו של הסכם כתוב.

98. בדנ"א 1558/94 נפ"סי נ' נפ"סי, פ"ד נ(3) 573 (1996), כתב כבוד השופט מ' חשין בעניין כוחו של הסכם מכללא את הדברים הבאים: "הסכם מכללא הוא כהסכם מפורש - הגם שנכרת הוא בהתנהגות ובמעשה ולא בדיבור ובמילה. ראובן שעלה לאוטובוס הסכים מסתמא ומכללא לשלם בעבור הנסיעה, וטענה כי יעלה לסופה של נסיעה: "לא ידעתי" שעלי לשלם בעבור הנסיעה, ננער את טענתו מעלינו כטענת סרק... וזה יהיה דין מי שהזמין שרברב לביתו, ולסופה של עבודה מסרב לשלם בטוענו שלא הוסכם מלכתחילה כי יהיה עליו לשלם. אלו הן כולן - אלו כולן ואחרות כיוצא בהן - דוגמאות להסכמי אמת, הסכמים הממלאים באורח דווקני ודקדקני אחרי התנאים הנדרשים לכריתתם של הסכמים על-פי משפט ההסכמים. קרויים הם "הסכמים מכללא" - להבדילם מהסכמים מפורשים - אך הבחנה זו שבין הסכמים מסוג אחד לבין הסכמים מסוג אחר אינה אלא הבחנה המתארת את דרכי התהוותו של ההסכם. אין לה להבחנה כל פועל משפטי באשר לעצם קיומו של ההסכם אלא באשר לדרכי הוכחתו בלבד" (עמ' 615).

עוד ראו דברי כבוד השופט א' רובינשטיין בע"פ 1280/06 רועי כרמלי נ' מדינת ישראל (1.3.2007) פסקה י"ד: " ... בחיי היומיום, חיי המעשה, ייתכנו גם ייתכנו יחסי הסכם משפחתיים שאין להם תיעוד כתוב, בין קרובי משפחה, בין ידועים בציבור ועוד".

כן ראו, דברי כבוד השופט שי שוחט בעמ"ש (ת"א) 23166-05-14 י' ק' נ' ש' ו' (29.2.2016): "לא למותר לציין, בהקשר זה של מסוימות ודרישת הכתב, כי עניין לנו ב'חוזה משפחתי'. ... בנסיבות בהן מידת האמון בין הצדדים בני משפחה גדולה מאוד, אין צורך דווקא בכתב ובמסוימות מושלמת כדי ללמוד על תוקפה של התקשרות חוזית ביניהם".

כך גם במקרה שלפניי, הגם שהסכם כתוב מפורש לא קיים, בין הצדדים שהם בני משפחה נכרת הסכם בהתנהגות ולא ניתן לאפשר כעת לצד אשר נדרש לבצע את חלקו להתנער ממנו.

99. כאשר מדובר בהסכם שנכרת בין בני משפחה, יש לבחון את תוכנו באופן התואם את אופיו הייחודי. האופי הלא פורמלי של היחסים המשפחתיים משפיע גם על תוכנו של ההסכם ובמיוחד על האפשרות לקריאה גמישה של החוזה (ראו: פרופ' שחר ליפשיץ **הסדרת החוזה הזוגי במשפט הישראלי: מתווה ראשוני** קרית המשפט ד (תשס"ד) 342 - 352).

ראו בעניין זה דברי כבוד השופטת ע' ארבל בבע"מ 741/11 **פלונית נ' פלוני** (17.5.2011), פסקה 37: "... יהיו מקרים בהם החפיפה בין דיני החוזים האזרחיים לדיני החוזים במסגרת המשפחתית לא תהיה מלאה, ויהיה צורך להתייחס באופן ייחודי לחוזה שנערך במסגרת המשפחתית".

100. מן הכלל אל הפרט - במקרה שלפניי לאורך שנות הנישואין ניהלו האיש ואביו את ענייניהם הכלכליים-עסקיים תוך שיתוף פעולה הדוק ביניהם, הם היו שותפים בנכסים מסוימים וניהלו אותם יחד ונהגו להעביר כספים בתדירות גבוהה מחשבון בנק שעל שם אחד לחשבון בנק שעל שם משנהו, כל זאת כמפורט לעיל. האישה נישאה לאיש בגיל צעיר מאוד, בהיותה בת פחות מ-18 שנים, ופחות משנה לאחר מועד נישואי בני הזוג היא הפכה לאם. לאורך שנות הנישואין עסקה האישה בעיקר בגידול ארבעת ילדיהם של בני הזוג ובטיפול במשק הבית. איני מקבלת את טענת האיש לפיה הוא היה זה אשר גידל את הילדים לבדו לאורך השנים בעוד האישה עסקה בבילויים וכן בעבודה ב"עסק המשפחתי". כאמור, האיש לא הוכיח כלל ועיקר כי לאישה זכויות בעסק כלשהו, והוא לא סתר את טענתה כי החלה לעבוד אך בשנת 2017 כשכירה בעסק השייך לאחיה, בשכר צנוע מאוד בסך כ- 4,600 ₪ לחודש, כעולה גם מתלושי השכר שצרפה. טענת האיש כי הוא זה אשר היה אמון הטיפול בילדים אינה עולה בקנה אחד עם העובדה שהאיש היה עסוק בעבודתו, היא אינה אמינה ולא הוכחה. האיש טען כי האישה נהגה להסתייע בטיפול בילדים

בעזרה בשכר, וטענתו זו אינה מתיישבת עם טענתו שהוא היה אמון על גידול הילדים. אין ממש בטענת האיש לפיה האישה פיתחה לעצמה כושר השתכרות במהלך הנישואין, ודאי לא בשיעור לו טוען האיש בסך של 50,000 ₪ לחודש. כאמור, הצדדים חיו יחד משך כ- 18 שנים וכל אותן שנים האישה כמעט שלא עבדה. האישה לא למדה ולא רכשה מקצוע למעט הכשרה לעסוק בתיווך. האישה עבדה חודשים ספורים בלבד בתיווך נדל"ן, והפסיקה את עבודתה זו, לדבריה, לפי דרישת האיש. למעשה האישה ויתרה על התפתחותה המקצועית ועל רכישת יכולת השכרות לטובת חיי המשפחה עם האיש אשר ניהל את עסקיו עם אביו. האיש אשר עבד כאמור בשיתוף פעולה עם אביו, סגר את עסקו בסמוך למועד הפירוד, לטענתו לאחר שעסקו נקלע למצב כלכלי קשה, כך שהאישה אינה יכולה לקבל במסגרת איזון המשאבים מחצית משווי העסק במסגרתו עבד האיש לאורך שנות הנישואין. האיש אף לא צבר לדבריו זכויות סוציאליות לאורך שנות הנישואין (וכאמור האישה לא הוכיחה אחרת), כך שאף מחצית שווי זכויות סוציאליות אין האישה יכולה לקבל במסגרת האיזון. חמש שנים לאחר שנישאו עברו בני הזוג להתגורר בבית המגורים שרשום על שם אביו של האיש, והמשיכו להתגורר בו עד לפירוד, משך כ- 13 שנים. הואיל והאיש היה אמון על ענייניה הכלכליים של המשפחה ולנוכח העירוב הכלכלי שבין האיש לבין אביו, קיים קושי של ממש להוכיח את שיעור השקעות בני הזוג בבית המגורים. האיש לא דבר אמת בעניין השקעת בני הזוג בבית המגורים, אלא הכחיש הכחשה גורפת ומוחלטת של השקעה כלשהי, אף שבמסגרת התביעות שהגיש אביו של האיש קיימת הודאה בכך שבני הזוג מימנו שיפוץ במטבח בשווי של 21,150 ₪. התנהלות זו מלמדת על חוסר תום לבו של האיש וממחישה עד כמה תלויה האישה באיש ובאביו על מנת שתוכל לקבל את המגיע לה במקרה מיוחד זה. האישה ויתרה על רכישת נכס שיירשם על שמה יחד עם האיש. עובדות אלה מלמדות על הסכם מכללא במסגרתו ניתנה לאישה זכות להתגורר בבית המגורים. לאישה הייתה ציפייה סבירה כי גם במקרה של פירוד בין בני הזוג היא לא תסולק מבית המגורים, אלא כי בית המגורים ימשיך לשמש לה קורת גג, גם אם לא לצמיתות. אילו היתה האישה יודעת כי במקרה של פירוד היא תצטרך לפנות את בית המגורים, היא לא היתה מתנהלת כפי שהתנהלה. חלקים מתוך ההסכם שבין הצדדים כבר בוצעו. כך, האישה ויתרה על התקדמותה המקצועית ועל פיתוח כושר השתכרות לעצמה, עסקה שנים רבות בגידול הילדים ובטיפול במשק הבית, ויתרה על רכישת נכס עם האיש למגוריהם והשקיעה מכספי בני הזוג בשיפוץ בית המגורים, כשמנגד האיש ואביו המשיכו לשתף פעולה בעסקיהם. כל זאת מתוך ציפייה כי יתאפשר לה להמשיך ולהתגורר בבית המגורים. לא ניתן לאפשר לאיש ולאביו להתנער כעת מחלקם בהסכם. יש לקרוא לתוך ההסכם בין הצדדים התחייבות לאפשר לאישה להמשיך לעשות שימוש בבית

המגורים לטובת מגוריה למשך 15 שנים לאחר מועד הפירוד בין הצדדים, קרי עד ליום 1.8.2033. התחייבות זו נלמדת, כאמור, מתוך התנהגות האישה, האיש ואביו של האיש לאורך השנים, התנהלות אשר היה בה כדי להביא לכריתת הסכם ביניהם. ככל שאביו של האיש יחפוץ להביא לפינוי האישה לפני תום תקופת זכאותה, יהיה עליו לשלם לה דמי השכירות עבור בית המגורים לתקופה שממועד הפינוי ועד למועד תום זכאותה להתגורר בו.

3.ג. תביעת המזונות:

101. כאמור, לבני הזוג ארבעה ילדים: שי יליד 00.00.2000 בן כ- 21 שנים כיום ובעת הגשת התביעה היה בן 18 שנים, שי ילידת 00.00.2006 בת כ- 16 שנים כיום, לי יליד 00.00.2007 בן כ- 14.5 שנים כיום, ולי ילידת 00.00.2009 בת כ- 12 שנים כיום.

102. בכתב התביעה עתרה האישה לחיוב האיש בתשלומים הבאים: הוצאות אחזקת המדור (בעבור חלקה של האישה וחלקם של הילדים) בסך של 7,450 ₪ לחודש; מזונות אישה בסך של 12,200 ₪, בקיזוז הכנסת האישה מעבודה; מזונות עבור הבן שי בסך של 4,200 ₪ לחודש; מזונות עבור הבת שי בסך של 8,270 ₪ לחודש; מזונות עבור הבן לי בסך של 4,320 ₪ לחודש; ומזונות עבור הבת לי בסך של 4,840 ₪ לחודש. בנוסף עתרה האישה להורות על חיוב האיש בהוצאות חריגות לרבות חינוכיות ורפואיות.

103. כאמור, בני הזוג התגרשו זה כבר ועל כן האישה אינה זכאית למזונות מהאיש. מעבר לכך, אף בשים לב לכך שהאישה עובדת ומשתכרת והיא זכאית להמשיך ולהתגורר בבית המגורים, וכן בשים לב לסכום אותו זכאית האישה לקבל במסגרת איזו המשאבים, דומני כי אף אלמלא התגרשו הצדדים לא היה מקום לחייב את האיש בתשלום מזונותיה.

104. הבן שי אמנם מתגורר עדיין בבית המגורים יחד עם האישה ועם אחיו הצעירים, אולם הוא בן כ- 21 שנים, לא שירת בצבא ולא הוכח כי בנסיבות אלה יש לחייב את אביו בתשלום מזונותיו. עת נפתח הליך יישוב הסכסוך היה שי בן 17 שנים ו- 8 חודשים. בכתב ההגנה טען האב כי שי הפסיק את לימודיו לפני סיום כיתה י"ב וכי אותה עת כבר לא למד אלא עבד אצל בני משפחתה של האישה והשתכר סך של 6,000 ₪ לחודש. האיש לא נחקר בדיון ההוכחות אודות גרסתו זו והיא לא נסתרה

ומשכך אין מקום לחייבו בתשלום מזונות עבור שי' לתקופה בת ה- 4 חודשים שממועד פתיחת ההליכים ועד שמלאו לו 18 שנים.

105. אשר למזונות שאר ילדי בני הזוג, סעיף 3(א) חוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט-1959, קובע כי אדם חייב במזונות ילדיו הקטינים לפי הוראות הדין האישי החל עליו. הצדדים הם יהודים ועל כן החיוב במזונות הקטינים ושיעורו ייבחן לפי הדין העברי כפי שפורש בפסיקות בית המשפט העליון. לנוכח גילאי הילדים, לפי ההלכה שנפסקה בבע"מ 919/15 פלוני נ' פלונית (19.7.2017) (להלן: בע"מ 919/15), שני ההורים חבים במזונותיהם, כאשר חלוקת הנשיאה במזונות בין ההורים תיעשה על פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכל המקורות, בנתון לחלוקת המשמורת הפיזית בפועל ובשים לב למכלול נסיבות המקרה.

חלוקת זמני השהות:

106. כמפורט בהרחבה לעיל, מאז הפירוד בין בני הזוג מתגוררים הילדים עם האם והקשר שלהם עם האב מאופיין בחוסר יציבות. כפי שנומק בפרק הדין בהחזקת הקטינים, איני מקבלת את טענת האב כי מלוא האשם בכך מוטל על האם. טענת האב כי אלמלא האופן בו מתנהלת האם היתה מתקיימת משמורת משותפת בפועל - אינה מעוגנת במציאות חיי המשפחה, וטענתו כי יש לבחון את החיוב במזונות כאילו מתקיימת משמורת משותפת - דינה להידחות. בפועל מתגוררים הילדים עם אמם והיא הנושאת בכל נטל גידולם.

מצבו הכלכלי של האיש:

107. כאמור, האיש עוסק בתחום ה--- וזאת מצעירותו עת הצטרף לעבודה עם אביו. לטענת האיש, עסקו נסגר ביום 31.5.2018 לאחר שנקלע למצב כלכלי קשה. בדיון מיום 4.7.19 טען האיש כי פונה מהחנות בה עבד, מכר את תכולתה תמורת סך של כ- 170,000 ₪ ומהתמורה כיסה את חובותיו (עמ' 7). בתצהיר עדותו הראשית טען האיש כי כל הכנסתו היא בסך של 2,400 ₪ שהוא מקבל מהשכרת חלקו בבניין בי (סעיף 250). האיש צרף תצהיר מאת רו"ח מיום 14.10.2020 לפיו ככל הידוע לו לאיש אין הכנסות נוספות (נספח 6). לטענת האיש בסיכומיו, לאחרונה פתח את עסקו מחדש ויש לקבוע כי כושר השתכרותו עומד על סך של 7,800 ₪ בחודש (סעיף 8 לסיכומים).

108. איני מוצאת לתת אמון בטענת האיש בעניין השתכרותו. כאמור לעיל, האישה הוכיחה שגם בתקופה שבה לטענתו עסקו היה בקשיים, האיש המשיך להעביר כספים מחשבון הבנק הרשום על שמו לחשבון הבנק הרשום על שם אביו. אין זה סביר כי אדם שעסקו נקלע לקשיים וכל הכנסתו בסך 2,400 ₪ לחודש ימשיך להעביר כספים לאביו. זאת ועוד, האיש לא נתן טעם מוצדק להחלטתו לפתוח מחדש את העסק רק חודשים רבים ביותר לאחר שנסגר ודווקא בעיתוי בו נפתח, "לאחרונה" כדבריו. בטענת האיש כי החליט לפתוח את עסקו שוב משום שהסתיימה מגפת הקורונה אין היגיון, שהרי למרבה הצער המגפה טרם הסתיימה. מכאן שאין בבחירת האיש שלא להפעיל את עסקו למשך מספר חודשים כדי ללמד כי מצבו הכלכלי לא היה שפיר או כי לא היתה לו יכולת להמשיך לעבוד ולהתפרנס כפי שהיה רגיל. האיש לא צרף מסמך חתום מטעם רו"ח בעניין מצב עסקו בטרם סגירתו, אלא אך דו"ח רווח והפסד החתום על ידו בלבד. האיש צרף דפי עו"ש המלמדים לכאורה על יתרת חובה בחשבונו. אלא שבשים לב להתנהלות הכלכלית עם אביו המפורטת לעיל, אין בכך כדי לספק תמונה שלימה ומלאה בעניין מצבו הכלכלי של האיש. שוב יוזכר כי גם בתקופה זו המשיך האיש להעביר כספים בסכומים לא מבוטלים לחשבון הבנק של אביו. אף הרצאת הפרטים שצרף האיש חסרה, והאיש נמנע מלציין במסגרתה נכס מקרקעין שבבעלותו, וזאת בניגוד לחובתו על פי דין.

109. אין מחלוקת כי לאורך שנות הנישואין נשא האיש לבדו בכל הוצאות המשפחה (סעיף 188 לכתב ההגנה בתביעה הרכושית). במסגרת הבקשה לנטילת הלוואה מובטחת במשכנתא על הדירה ב' מחודש --- 2018 הצהיר האיש כי הכנסתו החודשית היא בסך של כ- 22,300 ₪. מעבר לאמור לאיש זכויות בנכסי מקרקעין ואף זאת יש להביא בחשבון בעת בחינת שיעור חיובו במזונות. כך, לאיש זכויות בדירה בר' אותן יש להביא בחשבון באיזון המשאבים, וכן יש לו זכויות נוספות אשר אינן בנות איזון ובהן לאישה אין חלק וכך המגרש במושב נ', זכויות בבניין בי' ומגרש בג'. גם אם בחלק מנכסים אלה לאביו של האיש 57%, עדיין יש לקחת בחשבון את חלקו של האיש בהם. הלכה היא כי יכולתו של האיש לשאת במזונות אינה נקבעת רק על פי הכנסתו, המוגבלת ומצומצמת בנסיבות מסוימות או מטעמים מסוימים, אלא על פי יכולתו למצות את כישוריו ולהגדיל את הכנסתו, ולא רק מהכנסתו מעבודה אלא גם ממקורות אחרים, כולל רכושו (ע"א 239/85 עמיצור נ' עמיצור, פ"ד מ(1) 147 (1986); בע"מ 3432/09 פלוני נ' פלונית (23.6.2009); עמ"ש (חיפה) 44496-10-20 א. נ' ב. (11.8.2021)).

110. במסגרת תביעת מזונות, שומה על כל אחד מההורים להניח את מלוא העובדות בעניין מצבו הכלכלי כדרוש לשם הכרעה בתביעה ולתמוך טענותיו בראיות וככל שמי מההורים אינו פועל על פי חובתו, אי הגילוי פועל לרעתו (ראו בהקשר לאי גילוי מלא בהרצאת פרטים, תמ"ש (ת"א) רזניק נ' רזניק (20.8.2003)). נטל השכנוע להוכחת טענה מסוימת מוטל על הצד שהטענה מקדמת את עניינו במשפט (רע"א 296/11 נג'אר נ' עלאן (23.2.2012)), וכאשר בעל דין נמנע מהבאת ראיה רלבנטית שהיא בהישג ידו ואין לו לכך הסבר סביר, הימנעותו פועלת נגדו כאמור.

במקרה שלפניי, האיש לא עמד בחובתו וטענותיו בעניין מצבו הכלכלי הועלו באופן חלקי וחסר. כמפורט לעיל, חלק מטענות האיש בעניין מצבו הכלכלי נסתרו. הואיל ושאלת מצבו הכלכלי היא חלק מהאדנים לפיהם יש להכריע בסוגיית מזונות הקטינים, אין לי אלא להעריך את מצבו הכלכלי לצורך הכרעה בתביעת המזונות על דרך אומדנה.

מצבה הכלכלי של האישה:

111. האישה לא עבדה משך מרבית שנות הנישואין, וכיום היא עובדת כשכירה בעסק השייך לאחיה תמורת שכר בסך של 4,600 ₪ לחודש (כך על פי תלושי השכר שצורפו מטעמה). האישה עבדה תקופה קצרה בתיווך, אולם הפסיקה לעסוק בכך, לדבריה לאחר שהאיש "לא אהב שאני בתחום ולא היתה מספיק פרנסה והעדפתי משכורת קבועה, וזה רק כדי לצאת מהבית..." (פרוטוקול מיום 4.7.2019 עמ' 8 ש' 5-8). כאמור, טענת האיש כי לאישה יכולת להשתכר סך של 50,000 ₪ לחודש לא הוכחה, וכך אף טענתו כי לאישה זכויות בנכסים או בעסקים. טענת האיש כי בני משפחה משלמים לידיה עבור חלקה הנטען בעסקיהם המשותפים "בדרך סיבובית" אף היא לא הוכחה ולא נתמכה בכל ראיה. העובדה שבני משפחה של האישה מסייעים במימון חלק מהוצאותיה בתקופה זו שלאחר הפירוד, ודאי שאין בה כדי להוכיח שהיא שותפה עמם בעסקים, כל זאת כמפורט לעיל.

האישה הודתה אמנם כי היתה פעמיים בחו"ל, אולם זאת לדבריה במימון הוריה ואין בכך כדי ללמד על יכולת כלכלית טובה של האישה או על כך שהיא עומדת על רגליה ומתפרנסת למחיתיה. אמנם, מדפי החשבון של האישה עולה כי היא נמצאת ביתרת זכות אולם בשורת החשבון אין הפקדות משמעותיות מעבר למשכורתה המוצהרת.

112. הואיל והאב מנע מבית המשפט נתוני אמת והערכת יכולתו הכלכלית נעשית על דרך האומדנא, כשבתוך כך יש להביא בחשבון גם את העובדה שיש לו זכויות בנכסים אשר שווים אינו ידוע, אין אפשרות לקבוע באופן מובהק מהו יחס ההכנסות בין ההורים. אולם, משעה שלנוכח כל אשר פורט לעיל ברור כי במקרה זה קיים פער גדול מאוד ביכולות הכלכליות של ההורים ובמצבו הכלכלי של כל אחד מהם, כאשר על שם האב רשומות זכויות בנכסים ואילו על שם האם לא (והיא זכאית רק לקבל מחצית שווי זכויותיו של האיש בדירה ברי'), ובשים לב לכך שהאיש עבד לאורך כל שנות הנישואין בתחום בו הוא עובד גם כיום בעוד האישה לא עבדה ולא עשתה לפיוחה המקצועי וכיום היא שכירה בעסק של אחיה תמורת שכר בסך של 4,600 ₪, וכן בשים לב לכך שעד לפירוד האיש נשא לבדו בכל הוצאות המשפחה, וכן לכך שכעת על האישה לממן את צרכיה שלה בעצמה, הרי שיכולתה הכלכלית של האישה זניחה ביחס ליכולתו הכלכלית של האיש.

צרכי הילדים:

113. בכתב התביעה טענה האישה לעניין צרכיו של כל אחד מהקטינים כדלקמן:

הבת ש':	
1,000 ₪	כלכלה היגינה ומוצרי ניקיון
1,200 ₪	ביגוד ונעליים
500 ₪	נסיעות
400 ₪	דמי כיס
300 ₪	ארועים
1,600 ₪	בילויים
720 ₪	שיעור פרטי ב---
350 ₪	[חוג]
1,200 ₪	פסיכולוג
1,000 ₪	בית ספר

הבן ל':

1,000 ₪	כלכלה היגינה ומוצרי ניקיון
1,000 ₪	ביגוד ונעליים
400 ₪	דמי כיס
800 ₪	בילויים
200 ₪	חוג ---

הבת ל':

₪ 1,000	כלכלה היגיינה ומוצרי ניקיון
₪ 1,000	ביגוד ונעליים
₪ 200	נסיעות
₪ 200	חוג
₪ 1,000	פסיכולוגית
₪ 720	שיעורים פרטיים ב---
₪ 720	שיעורים פרטיים ב---

אשר להוצאות החזקת הבית טענה האישה כי אלו עומדות על הסכומים הבאים :

₪ 2,000	חשמל
₪ 500	מים
₪ 1,000	ארנונה
₪ 150	גז
₪ 1,500	אינטרנט, טלויזיה וטלפונים
₪ 2,300	עוזרת בית

לכתב התביעה ולתצהיר עדותה הראשית צרפה האישה קבלות, בעיקר עבור רכישת מזון ומוצרי פארם. אין באסמכתאות שצורפו כדי להוכיח את מלוא הצרכים שנתבעו. כמו כן, כעולה מהאסמכתאות אשר צורפו, חלק מהצרכים נטענו בהפרזה (כך עבור חשמל צורפה אסמכתא להוצאה של 600 ₪ לחודש ולא כפי שנטען).

114. כידוע, בית המשפט מוסמך לאמוד צרכי קטינים בהתאם לניסיון חייו כשופט היושב בקרב עמו (ע"א 93/85 **שגב נ' שגב**, פ"ד לט(3) 822 (1985)). נפסק כי צרכי ילדים מושפעים מרמת החיים שניהלה המשפחה וניתן ללמוד על היקפם מהכנסות כל אחד מהוריהם (בע"מ 2433/04 **צינובוי נ' צינובוי** (2.01.2005); בע"מ 5750/03 **אוחנה נ' אוחנה** (8.6.2005)). עוד נפסק, כי מזונות מספר ילדים נמוכים ממכפלה של מזונות ילד אחד במספר הילדים (ע"א 552/87 **ורד נ' ורד**, פ"ד מב(3) 599 (1988)). בפסיקות בתי המשפט המחוזיים הוערכו לאורך השנים מזונותיו המינימליים של קטין אשר אינם טעונים ראייה. ראו פסיקה לעניין הערכת צרכיו ההכרחיים של ילד במצב בו לפי הדין על האב לשאת במלואם, בסך של כ- 1,600 ₪ לחודש ללא מדור (עמ"ש (ת"א) 46291-01-16 **פלונית נ' פלוני** (9.10.2017)). ראו

פסיקה לפיה כאשר מדובר בקטין שגילו למעלה משש שנים אין לערוך הבחנה בין צרכיו ההכרחיים לבין הצרכים שהם מדין צדקה, אלא יש להעריך את כלל צרכיו בסכום גבוה יותר (עמ"ש (מרכז) 21704-03-18 ו. נ' ו. (11.6.2019); עמ"ש (ת"א) 12792-10-19 נ' נ ע' (27.10.2020)). הגם שהאם לא הוכיחה את מלוא הצרכים הנטענים של הילדים, אין להסתפק במקרה זה בפסיקת מזונות לפי צרכים מינימאליים. בשים לב למצבו הכלכלי של האב, לאסמכתאות אשר צורפו ולמכלול נסיבות המקרה, שוכנעתי כי צרכי הילדים הם מעל המינימום ההכרחי. גם בהקשר זה יש להזכיר כי קיים קושי מיוחד להוכיח את ההוצאות שהוציאה המשפחה עובר לפירוד, וזאת הואיל והאב היה מופקד על ענייניה הכלכליים של המשפחה וכן לנוכח העירוב הכלכלי שנוהג בין האב לבין אביו. כאמור, בעת פסיקת מזונות קטינים יש להביא בחשבון את רמת החיים לה הורגלו, וזאת על מנת למנוע פגיעה כלכלית בילדים מעבר לפגיעה הקשה שהם חווים עקב הסכסוך בין ההורים. שוכנעתי כי לפני הפירוד חיה המשפחה ברמת חיים מעל הממוצע. זאת בין היתר בשים לב לעדות האם בעניין זה אשר לא נסתרה, לרבות חופשות אליהן נסעה המשפחה, חוגים בהם השתתפו הילדים והעסקת מטפלת אשר סייעה בגידולים. אף האב טען כי האם הסתייעה בעזרה בשכר לגידול הילדים. יש לקחת בחשבון את רמת החיים של המשפחה טרם פרוץ הסכסוך ולקבוע את רמת המזונות על מנת שהם ישקפו ולו בקירוב, את הרמה שהם הורגלו אליה, ככל שהדבר אפשרי מבחינת היכולות הכלכליות של ההורים (עמ"ש (ת"א) 14781-09-19 פלוני נ' פלונית (7.6.2020)).

115. לנוכח כל האמור אני מעריכה את צרכיה השוטפים של הבת ש' בסך של כ- 2,100 ₪ לחודש, את צרכיו השוטפים של הבן ל' בסך של 2,400 ₪ לחודש ואת צרכיה השוטפים של הבת ל' בסך של 2,600 ₪ לחודש. סכומים אלה כוללים את הוצאות החזקת המדור. הואיל ולאם הכנסה זניחה ביחס להכנסת האב ויכולתו הכלכלית, כפורט לעיל, ובשים לב לכך שהאם מגדלת את הילדים לבדה, היא נושאת בכל הטיפול בהם ובכל צרכיהם באופן ישיר, וכן עליה לממן את צרכיה שלה מהכנסה הדלה, אני מורה כי האב יישא במימון כל צרכיהם השוטפים של הילדים. אשר להוצאות החינוך והוצאות הרפואה שאינן מכוסות על ידי ביטוח הבריאות, בשים לב ליחס ההכנסות האמור ולסכום המזונות השוטפים שנפסקו, אני מורה על חיוב ביחס של 70% אב ו- 30% אם.

ד. לסיכום:

116. בהתאם לכל המפורט לעיל, אני מורה כדלקמן:

- א. המשמורת על הקטינים תהא בידי האם. המפגשים בין האב לבין הילדים יתקיימו כמפורט בתסקיר המשלים.
- יש להעניק לבת ל' טיפול רגשי לאלתר. על ההורים לדאוג ליישום הוראה זו ולדווח לעו"ס לסדרי דין בתוך 20 ימים אודות המסגרת הטיפולית לרבות זהות הגורם המטפל ותדירות הטיפול. ככל שיתעורר קושי ביישום הוראה זו משום העדר שיתוף פעולה של ההורים, עו"ס לסדרי דין תכריע בעניין המסגרת הטיפולית.
- המזכירות תמציא את פסק הדין לעו"ס לסדרי דין.
- ב. עתירת האיש לחיוב האישה בחובותיו הנטענים - נדחית.
- ג. עתירת האיש לקבלת מחצית שווי זכויות נטענות של האישה בעסק - נדחית.
- ד. האיש ישלם לאישה מחצית שווי הרכב שהיה רשום על שמו במועד הקרע, כערכו במועד הקרע לפי מחירון לוי יצחק.
- ה. תביעת אביו של האיש למתן פסק דין הצהרתי לפיו מלוא הזכויות בדירה ברי שייכות לו - נדחית.
- האיש ישלם לאישה שווי 21.5% מהזכויות הרשומות על שמו בדירה, כערכן במועד הקרע - 1.8.2018.
- לצורך הערכת שווי הזכויות במועד הקרע אני ממנה את השמאי מר --- בהתאם לתקנה 25(א) לתקנות בית משפט לענייני משפחה (סדרי דין), תשפ"א-2020, השמאי ימציא לבית המשפט ולבעלי הדין הצהרה ערוכה לפי טופס 6 שבתוספת הראשונה לתקנות על זיקות אישיות העשויות להיות לו בנוגע להליך, לבעלי הדין או לבית המשפט. הצדדים ימסרו לשמאי כל מסמך שיבקש לצורך עריכת חוות הדעת, מיד עם קבלת דרישה להמצאת מסמך. בני הזוג ישאו בשכ"ט השמאי בחלקים שווים ויעבירו לשמאי את התשלום בתוך 7 ימים ממועד קבלת דרישה. כל תכתובת עם השמאי תיעשה עם העתק לצד שכנגד. חוות דעת השמאי תוגש בתוך 45 ימים.
- ו. עתירת האישה ביחס לזכויות הרשומות על שם האיש במושב נ' - נדחית.
- ז. תביעת אביו של האיש למתן פסק דין הצהרתי לפיו 57% מהזכויות הרשומות על שם האיש במגרש במושב נ' - מתקבלת.
- ח. תביעת אביו של האיש למתן פסק דין הצהרתי לפיו 57% מהזכויות הרשומות על שם האיש בקרקע בג' - מתקבלת.
- עתירת האישה ביחס לזכויות הרשומות על שם האיש בקרקע בג' - נדחית.
- ט. עתירת האישה למתן פסק דין לפיו מחצית הזכויות בבית המגורים שייכות לה - נדחית.

התביעה הכספית שהגיש אביו של האיש נגד האישה - נדחית.
לאישה זכות מגורים ללא תשלום בבית המגורים עד ליום 1.8.2033. פינוי האישה מבית המגורים כפוף לתשלום פיצוי בגובה שכר הדירה עבור בית המגורים לתקופה שממועד הפינוי ועד לתום תקופת זכאותה להתגורר בבית המגורים.

י. האיש ישלם לידי האישה למזונות הבת ש' סך של 2,100 ₪ לחודש, למזונות הבן ל' סך של 2,400 ₪ לחודש ולמזונות הבת ל' סך של 2,600 ₪ לחודש.

יא. הסכום האמור ישולם ב- 10 לכל חודש עבור אותו חודש, יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן (המדד הבסיסי הוא המדד שהיה ידוע במועד ההחלטה למזונות זמניים) ויעודכן אחת לשלושה חודשים ללא תשלום הפרשים למפרע.

יב. בנוסף ישאו ההורים ביחס של 70% אב ו- 30% אם בהוצאות הרפואה החריגות של הקטינים אשר אינן מכוסות על ידי ביטוי הבריאות (לרבות טיפולי שיניים, משקפיים וטיפולים רגשיים). ככל שתהיה מחלוקת בשאלת נחיצות הוצאה לפי סעיף זה יפעלו ההורים לפי המלצת הרופא המטפל. כן ישאו ההורים ביחס האמור בסעיף זה בהוצאות הבאות: תשלומים לבית הספר מכל סוג (לרבות וועד הורים), שני חוגים בשנה לכל ילד, הוצאות בתחילת שנה (רכישת ספרי לימוד, ציוד לימודי ותלבושת לבית הספר) וזאת לאחר ניכוי תשלומים המשולמים מכל גורם עבור הוצאות אלה, אבחונים ושיעורים פרטיים כאשר ככל שתתגלע מחלוקת בשאלת נחיצותם יפעלו הצדדים לפי המלצת המורה המחנך או יועצת בית הספר.

יג. דמי המזונות ישולמו עבור על אחד מהילדים ישולמו עבור התקופה שתחילתה ביום 1.8.2018 (מועד הגשת הבקשה ליישוב סכסוך) ועד הגיע אותו ילד לגיל 18 או סיום כיתה י"ב לפי המאוחר מביניהם. ממועד תום תקופת החיוב ועד סיום שירות צבאי חובה ישלם האב לידי האם שליש מדמי המזונות. סכומים ששילם האב על חשבון המזונות יקוזזו מחיובו.

יד. קצבת הילדים המשולמת מהמוסד לביטוח לאומי תשולם לידי האם בנוסף לדמי המזונות.

טו. לנוכח התוצאה בכל אחד מההליכים השונים ובשים לב להתנהלות הצדדים כפי שפורטה בגוף פסק הדין, האיש ואביו ישלמו לאישה עבור הוצאותיה סך של 40,000 ₪.

פסק הדין ניתן לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.

ניתן היום, י"ד שבט תשפ"ב, 16 ינואר 2022, בהעדר הצדדים./

דינים ועוד - מבית חשבים ה.פ.ס. מידע עסקי בע"מ
[/https://www.dinimveod.co.il](https://www.dinimveod.co.il)